

Treji metai be draugo Jono Janušio



Prieš trejus metus liepos 1 d., širdies smūgio ištiktas, mirė Jonas Janušis, "Keleivio" redaktorius ir jo įstaigos vedėjas, socialdemokratų veikėjas, visai skaitančiai lietuvių visuomenei žinomas žurnalistas, nepalūžtančiai tikėjė nepriklausoma Lietuva ir kovojęs su jos okupantu ir ginklu, ir plunksna.

Staigi draugo Jono mirtis buvo didelis smūgis ne vien jo artimiesiems ir jo idėjos draugams, bet visiems jį pažinojusiems žmonėms. Velionis Jonas buvo retų ypatybių žmogus: jautrus kiekvienai neteisybei ir be kompromisų prieš jas kovojantis, itin tvirtų moralinių principų asmenybė. Jis jungė savyje jautrumą žmogui su neatlaidžia pareiga pasirinktiems idealams.

Velionis Jonas priklausė tiems retiems žmonėms, kurie nesirūpina savo asmenišku gyvenimu. Nuo pat savo jaunystės Jonas ieškojo gyvenime ne asmeniško patogumo ir naudos, bet prasmingo darbo. Dar jaunas būdamas, 1919 metais, jis palieka gimnazijos suolą ir išeina savanoriu besikuriančios Lietuvos ginti, nes ten jį šaukia lietuvių pareiga. Grįžęs iš kariuomenės ir baigęs mokslus, jis įsijungia į politinį gyvenimą, į socialdemokratų veiklą, ir savo žurnalistinius ir organizacinius gabumus paskiria visuomeniniam darbui: redaguoja "Darbininkų Balsą" (1926 m.), išrenkamas į III-į seimą nuo socialdemokratų frakcijos, dirba Seimo ekonominėje komisijoje, Kaune redaguoja "Naująją Gadynę", rašo "Talkoj" ir kt. laikraščius ir aktyviai reiškiasi profesinėse sąjungose, kovodamas jose prieš besiskverbiančią komunistų įtaką. Po 1926 m. dirba Kooperatyvų sąjungoje, bet prasidėjus reakcijai patenka į kalėjimą ir į Varnių konc. stovyklą. Paleistas iš Varnių ir vėliau vėl suimtas, Jonas Janušis ištreimiamas visam karo stoviui į gimtąjį Čekų kaimą.

Matydamas, kad laisvas politinis veikimas Lietuvoje negalimas, velionis Jonas pasitraukia į užsienį. Energingas, veiklus ir politiniai apsisprendęs, jis negali užsikasti kaimo arba derintis prie lietuviško vadizmo.

Jonas išvyksta iš pradžių į Vokietiją, o vėliau į Prancūziją. Užsienyje jis nepaskęsta asmeniško gyvenimo rūpesčiuose. Labai vargingai gyvendamas, jis redaguoja lietuvių socialdemokratų politinių emigrantų laikraštį "Kovą" Berlyne ir Paryžiuje. Nuo 1937 metų pasidaro "Lietuvos Žinių" korespondentas Paryžiuje, rašo politines apžvalgas S. Daugirdo ir kitais slapyvardžiais.

Iškilus II-jam pasauliniam karui, Jonas neieško, kur saugiau pasitraukti, bet bando patekti į prancūzų armiją, nes jautia pareigą kovoti su Hitleriu. Kadangi jis nėra Prancūzijos pilietis, o ir pati Prancūzija nerodo rimto noro priimti, tai galų gale pavyksta patekti tik į "svetimšalių legioną karo metu". Iš to laikotarpio velionis Jonas paliko būdingus užrašus-dienyną "Atsitiktinio kareivio užrašai". Tie užrašai geriau nei kas kitas parodo jo asmenybės "neasmeniskumą", jo nevertinimą savo privačios gerovės ir saugumo. Nekantraudamas, kada jį išsiųs į frontą, jis stebi įvykius ir aplinką kaip žurnalistas, sielodamasis ne savo asmenišku likimu, bet tragiška Vakarų Europos ir Lietuvos dalis. Didžiųjų Europos įvykių eigoje jo asmuo jam svarbus tik tiek, kiek tų įvykių tekmeje jis gali kuo nors aktyviai prisidėti. Per visus velionio Jono užrašus nematyti rūpesčio nei dėl savo gyvybės, nei dėl asmeniškos ateities.

Jo asmeniški reikalavimai visuomet buvo labai kuklūs — reikėjo jam tik tiek, kiek būtina gyvybei palaikyti. Tiek karo metu, tiek vėliau, iškilus emigracijos klausimui, pirmutinė mintis yra ne kur "geriau įsikurti", bet klausimas, kur galima dirbti prasmingesnis darbas, kur yra neužmigusi ir didesnė lietuviškos visuomenės dalis. Tuo tie užrašai ypač skiriasi nuo tų, kai kurių politinių veikėjų dienynų, kurie, pabėgę iš Lietuvos, pasidarė "profesiniai

bėgliai" ir kurių užrašai perdėm aplaistyti ašarom dėl paliktų namų, gražaus sodelio, ramaus gyvenimo.

Velionio Jono užrašai buvo skirti sau pačiam — tai jo asmeniškas dienynas, tačiau jame mažai yra asmeniško vidaus gyvenimo analizės. Jonas perdėm žurnalistas: jis stebi nuotaikas, žmonių reakcijas, atžymi įvykius, tik retkarčiais įpindamas ir savo asmenišką įvykių išgyvenimą ir vertinimą, gi pirmoje eilėje stebėdamas, kas dedasi aplink jį, o ne jo paties viduje. Jo užrašuose liečiamas ne "savasias aš", bet perduota ta dvasia, kuria gyveno nepasiruošusi, staigiai užpulta Prancūzija lemtingą 1941-jų metų vasarą.

Minėdami draugo Jono liūdną 3-jų metų mirties sukaktį, pradėdami spausdinti jo "Atsitiktinio kareivio užrašus", kurie leidžia pažvelgti į jo užsidariusią, bet ne siaurais asmeniškais rūpesčiais gyvenusią asmenybę.

Iš atsitiktinio kareivio užrašų

JONAS JANUŠIS

1940. 6. 23.

Sloga, šalta, vakaras. Laukiame patikrinimo mūsų barake. Užėjo noras rašyti pastabas apie mūsų pilkos kasdienybės įvykius ir fiksuoti sąryšį tarp tų įvykių ir didžiųjų, tragiškųjų Europos įvykių. To sąryšio šiaip ar taip yra: kitaip nebūčiau prancūzų kareivis, o kareivinėse-barakuose nebūtų tos nuotaikos, kuria gyvename.

Kodėl kareivio milinė?

Septynerius metus gyvenu Prancūzijoje, Paryžiuje. Lietuvis kailio nenusimečiau, bet nejučiuom Prancūzijos likimas pasidarė lyg ir mano paties likimas, o imant plačiau, idėjinę, politinę ir moralinę sritę, Prancūzijos ir demokratijos likimas kažkaip sutapo į vieną; ir visų tokių, kaip mano, viltys prilipo prie Prancūzijos politikos, ir daugiau ar mažiau mūsų idėjinis pasaulis "jėgos srityje" sutapo su Prancūzijos jėga.



Keleiviečiai prie Jono Janušio kapo jo mirties metinių dieną, t. y. 1964 m. liepos 1 d. Iš kairės į dešinę Povilas Brazaitis, Jackus Sonda, Jonas Vilkaitis ir Antanas Gustaitis. Tada dar nebuvo pastatyto paminklo. Jis pagal arch. Jurgio Okunio projektą pastatytas vėliau.

Prancūziška tikrovė ne visada atitiko grynosios demokratijos supratimą vairuojamą politiką — ten politika yra per daug marga, įvairi, pilna prieštaravimų. Bet atidedant į šalį tokius neišvengiamus išsiskyrimus, bet koks demokratras Europoje turėjo žiūrėti į Prancūziją kaip į natūralią gynėją viso to idėjinio pasaulio, kuriuo ilgus metus visa Europa gyveno ir su kuriuo demokratiškasis darbininkų judėjimas neatmezgamai sutapo.

Nuo 1933 metų man atrodė, kad Vakarų valstybės neturi kito kelio kaip: arba imtis iniciatyvos prevyviniam karui prieš vokišką fašizmą, arba ruoštis ir laukti, kada vokiečiai pasirodys karui ir puls. Nelaimė, laukimo politika, noras ieškoti kompromisų, noras atidėti sprendimą, Vakaruose paėmė viršų, tuo atiduodamas Vokietijai ruošimosi ir puolimo iniciatyvą. Noras išvengti ar bent atidėti susirėmimą ilgai visiškai perleido visą Europos politikos iniciatyvą vokiečiams, o Vakarų valstybės ir jų visuomenės iki pat paskutinės minutės gyveno iliuzijomis ir kuo ne sąmoningu savęs apgadinėjimu.

Nesiryžimo politika Vakaruose leido vokiečiams pasiekti stebėtiną rezultatą: suskaldyti savo priešininkų jėgas, izoliuoti po vieną ir juos "taikos išlaikymo vardu" sudoroti, kelti "gincijamus klausimus" paskyrimu. Žodžiu, "etapų politika" buvo galima tikrai visuotinio nesiryžimo, iliuzijų ir pacifistinio bailumo atmosferoje.

1940. 6. 24

Kai karas vis viena iškilo, vokiečiai tęsė priešininkų skaldymo politiką: izoliuota Lenkija žuvo, užbaidyti neutralieji leidžiasi vienas po kito suvalgomai, o anglij-pran-



Jonas Janušis su kitais laikraštinkais. Sėdi iš kairės į dešinę Stasys Michelsonas, Jonas Janušis ir dr. Pijus Grigaitis. Stovi Jackus Sonda. Nuotrauka 1960 metų.

cūzų jėgų suliejimas nepasirodė užtenkamai stiprus, kad po sunkiais smūgiais Vakarų koalicija nesubyrėtų.

Laukus karo, skaičius jį neišvengiamu ir dargi tam tikru žvilgsniu pageidautinu, apsisprendimas pasidarė aiškus, kada karas, nežiūrint visų pastangų taikai gelbėti, visgi iškilo. Karą reikia laimėti — to ne vien tikrai pasikirų prieš Vokietiją susibūrusių valstybių gyvybiniai interesai reikalauja. Nuo karo laimėjimo priklauso ir visos 1789-1939 metų laikotarpio civilizacijos išlaikymas, moderniško darbininkų judėjimo dvasios, formų ir siekimų likimas. Asmeniškas apsisprendimas man ne tik nebuvo sunkus, bet jis stačiai buvo "savime suprantamas". Tas apsisprendimas reikė eiti į kareivines ir imti ginklą. Deja, svetimtaučio "status" ir 40 metų amžius sutrukdė apsispręsti ta kryptimi, kaip norėjau: Bureau de recrutement į prancūzų armiją manęs nepriėmė dėl formalių priežasčių (neturiu carte d'identite), o belaukiant, kada policija išduos tapatybės kortelę, užėjo "drole de guerre", periodas, kada fronte buvo savotiškai ramu, o užfronty vėl pražydo iliuzijų ir savęs apgadinėjimo pikti žiedai. Įsirašę į armiją mano amžiaus žmonės irgi nebuvo šaukiami, todėl ir mano "apsisprendimas" liko bekabas ore iki tragiškųjų įvykių.

Mano "dalyvavimas" kare reikėsi rašymu straipsnių į "N.G." (Naująją Gadynę, Brooklyne, N.Y.) ir "L.Z." (Lietuvos Žinias, Kaune) už karo tęsimą ir "pranašavimu", kad Vokietiją reikia sumušti ir kad ji bus sumušta.

Balandžio 9 ir gegužės 10 prasidėjo totalinis karas Vakaruose. Suliepsnojo "saugiausios" Europos zonos. Belgijos įvykiai, Leopoldo išdavystė, vokiečių smūgių sukoncentruotas smarkumas staiga priartino pavojų prie Prancūzijos širdies, ir, praėjus viename mėnesiui po gegužės 10, Paryžius pergyveno pirmą parikos dieną (birželio 9, sekmadienį). Visuotinis bėgimas iš Paryžiaus prasidėjo išgirdus pranešimą, kad vokiečiai prisitartino prie žemutinės Senos ir vietomis ją perėjo. Teko apsispręsti ir man: viltis patekti į prancūzų armiją išnyko, carte d'identite pasirodė dokumentas nepasiekiamas ir, pasikeitus reglamentui, dargi neužtenkamas, kad patektum į prancūzų armiją. Liko pasirinkti — svetimšalių legionas arba svetimtaučio savanorių kuopos. Pasirinkimas, be abejojimo, išpuolė už "svetimtaučio kuopas karo metu". Joms pasižadėjimas daugeliu žvilgsnių įdomesnis, kaip svetimšalių legiono angažavimas. Bet patekti į svetimtaučio kuopas galima irgi tik su "gero elgesio ir padraus gyvenimo" liudijimu. Gauti tą keistą dokumentą pasirodė irgi reikalingas komplikotas: 3 kartus ėjau į komisariatą be rezultatu. Pagaliau birželio 11 d. komisariatas palidėjo, kad aš esu užtenkamai padorus žmogus, kad galėčiau nešioti ginklą. Tuoj pat nuvykau į rekrutavimo biurą. Spūstis, neaiškumai. Į svetimtaučio kuopas neberekrutuoja, tikrai į "svetimšalių legioną karo metu". Birželio 11 d. po pietų apsisprendžiau eiti į svetimšalių legioną, o birželio 12 d. po pietų Reully kareivinėse pasirašiau sutartį ir gavau bilietą kelionei į Septfonds stovyklą. Dvi dienos kelionės 16 žmonių grupė — per Orleaną, Bordeaux, Montaubon — ir mes Septfonds stovykloje, kur man pakišo pasirašyti naują sutartį tarnauti karo metu svetimtaučio savanorių žygio kuopose. To aš ir norėjau.

Pasistumdžius apie dieną stovykloje, patekom į trečią kuopą, o po dienos visus virš 40 metų (taigi, ir mane) sugrupavo į "pionierius", į kareivių-darbininkų kuopas. Organizavimo, perorganizavimo, dezorganizavimo ir naujo organizavimo darbas tebesitęsė ir dabar — nei šautuvo, nei lopetos dar negavome. Gausime, sako, greitai laiku. Kol kas tebesimokome rikiuotės, žygiuojame, bet viskas tas "demobilizacijos tempu", iš lėto, be skubos.

Būnant jau kareivinėse — 1 batalijono 1-je kuopoje, RMEV pulke, birželio 16 d. sužinojau iš "Depache de Toulouse", kad Rusija birželio 15 d. galutinai okupavo Lietuvą. Pretekstas — rusų kareivių "kančios" ar tariami kankinimai kelių kareivių su tikslu "išgauti iš jų kariškas paslaptis" ir tai "su žinia Lietuvos valdžios organų".

Nukelta į 3 pusl.

Ką kiti rašo

NEPRIKLAUSOMA
VALSTYBĖ AR
SATELITAS?

Tuo klausimu rašo Naujiųjų redakcija birželio 22 d. laidoje. Pažymėjusi, kad jau praėjo ketvirtadalis amžiaus, kai Lietuva pavergta, ir kad jos laisvė tebus atgauta tik tada, kada Europoje laimės demokratija, Naujiųjų redakcija rašo:

"Ta pergalė gali ateiti greit, bet jos atėjimas gali uar užtrukti ir eilę metų.

"Labai nemalonu, kad reikia laukti. Daugelis pyksta, kad Lietuva dar iki šiol tebėra pavergta, nors prezidentas Rooseveltas 1940 m. spalio 15 d. pasakė lietuvių delegacijai, jog "Lietuva bus laisva". Kiti iš piktumo ir nusi-vylimo sako, kad valdžią pažada "melagingi" ir kad per 25 metus dirbtas išlaisvinimo darbas "bergždžias". Bet ką gi jie siūlo geresnio?

"Kai kurie iš jų, "praktiški" žmonės, sako: Kadangi greito Lietuvos išlaisvinimo tikėtis negalima, tai yra išmintingiau ne kovoti prieš juos (okupantus), o su jais kooperuoti ir derėtis. Gal ir pasiseks iš jų ką nors iškaulyti.

"Lietuvos okupantai mėgsta Amerikos dolerius; tad, sako tie praktiški žmonės, reikia bandyti daryti su jais biznį. Okupantai geidžia "kultūrinių mainų". Dabar tokių mainų negali būti, nes JAV-bės nepripažįsta tos valdžios, kuri šiandien sėdi Vilniuje.

"Tad tarpe tų, kurie geidžia biznio ir kooperavimo su Lietuvos okupantais, kyla mintis, jog reikia siekti, kad Maskva suteiktų Lietuvai satelito teises — panašias, kaip Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos ir tt.

"Ši mintis ypač patinka jauniems, nepatyrusiems politikams žmonėms. Kaip jiems būtų malonu sueti su Lietuvos jaunimu — pasišnekėti, pašokti, padainuoti ir išsigerti!

"Tačiau — to siekiant, reikėtų atimesti JAV-bių politiką. Pabaltijo tautų atžvilgiu; atimesti Lietuvos aneksavimo nepripažinimo politiką.

"Jei lietuviai šitaip nusi-statytų ir imtų priešintis JAV politikai šiuo klausimu, tai kas iš to išeitų? Iš-eitų tas, kad atrodytų, jog lietuviai pasidarė palankesni Maskvos diktatoriams, kurie Lietuvą pavergė, negu Amerikai, kuri suteikė prieglaudą pabėgusiems nuo bolševikų teroro!

"Kurie nori, kad Lietuva virstų Maskvos satelitu, turėtų apie tai rimtai pagalvoti."

KAS TAI PER AKIPLĖSA?

"Laisvei" dažnai iš Lietuvos rašo kažkoks J. Palukonis. Vyruks plunksną moka sukinti ir, be to, išmokus ir visokių komunistiškų trik-sų. Jis akiplėšiskai meluoja, iškraipo faktus ir juos taip sudėlioja, kad tik neišmanėlis skaitytojas susidarytų nieko bendra su tikrove neturinčias išvadas, ir dar to-kias, kokias siekė įtaigoti straipsnį rašydamas Palukonis.

(Nukelta į 7-t, psl.)

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

LIETUVIŲ POEZIJOS IR
PROZOS VAKARAS
NEW YORKE

Ši šeštadienį, liepos 9 d. 8 val. vak., Carnegie Endowment salėje, 345 E. 46 St., Manhattan, įvyks literatūros vakaras, rengiamas New Yorko Santaros-Sviesos PLJK delegatams pagerbti.

Vakaro programa — naujausių literatūros kūrinių skaitymas.

Vos tik išėjo iš spaudos Petro Tarulio romanas "Vilniaus rūbas" ir Antano Gustaičio satyrinių eilėraščių rinkinys "Ir atskrido juodas varnas." Romano leidėjas yra Nidos knygų klubas, o eilėraščių išleido Algimanto Mackaus Vardo Knygų Leidimo Fondas.

Be minėtų autorių, bus dar skaitomi Algimanto Mackaus, Liūnės Sutemos eilėraščiai ir kt. Skaitys aktoriai Dalia Mackuvienė, Vytautas Valiukas ir patys autoriai.

Antrosios dalies programa — dovanų įteikimas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso delegatams iš užsienio. Dovana — dvi knygos: Antano Gustaičio eilėraščiai ir Petro Tarulio romanas.

Visi kviečiami į Carnegie Endowment salę. Jūsų atsilankymas pagelbės lietuviškai knygai paplsti po visus mūsų žemės kontinentus.

Jei kas nebus gavęs pakvietimo dėl neapsisprendimo ar adreso nežinojimo, nereiškia, kad jis nekviečiamas — kviečiami visi.

Rengėjai

Lenkėsi J. Vilčinskis

Siuo metu New Jersey valstybėje pas savo sūnų vieši Juozas Vilčinskis su žmona. J. Vilčinskis — yra Anglijos Lietuvių S-gos pirmininkas, Darbininkų Balso redaktorius, Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienio Delegatūros narys.

Birželio 25 d. jis buvo New Yorke ir dalyvavo Amerikos Lietuvių Socialdemokratų S-gos Centro Komiteto posėdyje. Ta proga svečias buvo painformuotas apie sąjungą, o jis painformavo apie lietuvių veiklą Anglijoje.

Po Dainų Šventės Vilčinskis grįžta namo.

Iš atsitiktinio kareivio ...
(Atkelta iš 2-tro pusl.)

Maskvos cinizmas tokių įrodymų nebuvo reikalingas: vienoks ar kitoks pretekstas Lietuvai okupuoti. Įdomu buvo skaityti žinią, kad Smetona pabėgo. Iš to bailio kitko ir laukti nebuvo galima. "Vadas" taikiau metu, bėglys — pavojui pasirodžius... Lietuvos režimo ateitis ir pačios Lietuvos likimas dabar bus Maskvos biurokratų nuožiūros ir kaprizų rezultatas... Laikraščiuose skaičiau Paleckio pavardę — lyg naujas žmogus prosovietiškoje atmosferoje, išėjęs iš liaudininkiškos balos. Įvykiai Vakaruose galutinai užmuš mūsų tėvynėje "vakarų orientaciją", kuri per Vakarų, o gal ir kitais keliais, siekė susitartinimo su Lenkija; kadangi Lenkijos likimas dabar atrodo labai liūdno spalvose, tai ir orientuoti į lenkus atrodo gana beviltiškas dalykas. Ir visgi Lietuvos ateitis negali būti laisva be laisvos Lenkijos.

MEDALIS VAIKUI
DIDVYRIUI

Prezidentas Johnsonas pats įteikė medalį už drąsumą 7 metų vaikui Davidui Crow, kuris iš gaisro namų išgelbėjo tris savo seseris.

Kai gaisras kilo, tėvų namuose nebuvo. Tada dar penkerių metų Davidas, viena akimi aklas, pritraukęs kėdę prie lovelės, užlipo ant jos, iškėlė 28 svarus svėliančią sesutę (o ji spats svėrė 35 svarus) ir išnešė ją į lauką. Tai atlikęs, jis sugrįžo į degantį namą ir, suvyniojęs į antklodę, išnešė antrąją dviejų metų savo sesutę. Paskui jis išstūmė trečiąją sesutę (trijų metų), kuri iš išgąsčio buvo lyg proto netekusi.

Taip išgelbėjęs savo 3 sesutes, Davidas basas (o tai buvo gruodžio mėn.) per sniegą išbėgo motinos ieškoti, kuri buvo išlydėjusi į mokyklą du savo vyresniuosius vaikus.

RAGINA GYDYTOJUS
BENDRADARBIAUTI

Naujasis Amerikos Gydytojų Dr-jos pirm dr. Charles Hudson iš Clevelando ragina gydytojus bendradarbiauti su vyriausybe, kad Medicare veikla būtų sėkminga. Jis įspėjo gydytojus nesisiduriti jausmams ir tik dėl to stoti opozicijon visai tai programai, nes tuo būdu ji bus atiduota išimtinon valdžios kontrolėn, ko ir opozicijon linkę labiausiai bijosi.

Medicare, pasak dr. Hudsoną, nėra socializuota medicina. Tikras pavojus glūdi tame, kad iš Medicare gali išsivystyti visų piliečių visiško valdinio sveikatos draudimo idėja.

KAPŲ PAMINKLAS
UŽMUŠĖ ŽMOGŲ

Tikrai keistas įvykis atsitiko Leominsterio, Mass., Pine Grove kapinėse. Jose vaikščiojo vyras, 57 m., ir paslydęs griebėsi už čia pat stovėjusio paminklo. Tas matyt, nebuvo gerai įtvirtintas, todėl griuvo ant to žmogaus ir jį užmušė.

FLORIDOJE SERGA
BRAZIAI

Gavome iš Floridos žinių, kad senus mūsų draugus Brazilus tenai ištiko skaudūs nelaimės. Prieš porą metų ji buvo ištikęs širdies priepuolis, bet po truputį ligonis atsigavo; vėliau susilpnėjo akys ir paskutiniiais laikais jau nedaug tematė. Dabar smūgis ištiko jo žmoną Julę Braziene, — suparalizavo dešiniąją šoną ir palietė kalbą: senelė nebegali kalbėti.

Abudu jau nebejauni žmonės: jis pats jau apie 90 metų amžiaus.

Jaunas būdamas, buvo uolus Keleivio platintojas ir korespondentas, pasirašinėdavęs C. K. Braze

Pirma jiedu gyveno Miami mieste, kur turėjo nuosavą namą ir gražų darželį su vaisiniais medžiais, bet senatvėje jau pasidarė sunku jį prižiūrėti, todėl pardavė ir išsikėlė į Altoną, Fla., kur gyvena jų ištėkėjusi duklė.



Prezidentas Johnsonas prisega leiti. Charles Williams iš Charleston, S.C., Garbės medalį, aukščiausią žymenį už pasižymėjimą karo lauke. Jis to medalio nusipelnė karo veiksmuose Pietų Vietname. Šias apėigas stebi jo žmona ir vaikai nuo 2 su puse metų iki 12. Jie visi buvo pakviesti į Baltuosius rūmus.



Argentinos prezidentas Arturo Illia (kairėje), kurį šiomis dienomis nuvertė Buenos Aires kariuomenės pajėgos, ir jo vietą užėmęs gen. leit. Juan C. Ogania (dešinėje). Kariuomenės generolai Illia kritikavo dėl jo per švelnaus elgesio su komunistais ir peronistais

BIRŽELIO MINĖJIMAS
JAV KONGRESE

Birželio 15 d. 11:45 val. ryto JAV senate įvyko Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — gyventojų masinio trėmimo į Sibirą 25 metų liūdno sukakties minėjimas.

Tą dieną invokaciją senatė atkalbėjo kun. Adolfas Stašys iš Chicago. Jį atlydėjo ir posėdį atidarė senato pirmininkas viceprezidentas H. H. Humphrey.

Atstovų rūmuose minėjimas įvyko birželio 16 d. 12 val. dienos. Čia invokaciją atkalbėjo Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčių Federacijos prezidentas kun. Al. Veinbergs.

Kaip senate, taip ir Atstovų rūmuose senatoriai ir kongresmanai savo kalbose paminėjo Baltijos kraštų okupaciją ir sovietų įvykdytus pabaltiečių trėmimus, visa tai apibendrinami kaip nusikaltimą prieš žmoniškumą ir tarptautinės teisės laužymą.

JUOKAI

Vilniaus universiteto marksizmo-leninizmo klasėje profesorius klausia, koks skirtumas tarp žodžio laisvės Vakaruose ir komunistinėse valstybėse.

—Vakaruose turi laisvę ne tik kalbėti, bet ir pakalbėti.

CHICAGO, ILL

Atstovavo Rio de Janeiro lietuvių jaunimui

Lietuvių Sąjunga Rio de Janeiro, Brazilijoje, — Societade dos Lituano — Dainava įgaliojo atstovauti Rio de Janeiro lietuvių jaunimui Chicagoje vykusiame Jaunimo Kongrese Igną Dubauską, jr., su pilnomis delegato teisėmis.

Ign. Dubauskas prieš metus atvykęs iš Brazilijos ir dirba Naujienose.

Chicagiškių svečiai

Kolumbijoje dirbančio vienos cukraus gaminių įmonės direktoriaus Kosto Sadausko sūnus Almis atvyko į Chicago, kur mano ilgiau nasisvečiuoti ir susipažinti su Amerikos gyvenimu. Jis sustojo pas savo dėdę Anicetą Sadauską Roselande.

Žinoma visuomenininkė Alena Vileišytė-Devenienė atvyko į Elgin pas savo dukrą ir žentą dr. Kazį ir Dalią Bobelių ir lankosi Chicagoje. Ji dalyvavo Jaunimo Kongrese ir rengiasi vykti į Clevelande rengiamą SLA seimą.

J. Talalas

IŠ PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJUS

Atstovybė apdovanojo
aukso medaliais

Lietuvos atstovybėje buvo pokylis, kurio metu aukso medaliais apdovanoti keli buvę ir dabar esą žymūs vyriausybės žmonės, jų tarpe užsienio reikalų ministras J. Zerilla de San Martin.

Ryšium su 1941 m. birželio mėn. Lietuvos žmonių į vergų stovyklas išvežimų parapijos salėje buvo susirinkimas, kuriame kalbėjo Lietuvos atstovo pareigas einas Antanas (nebe Anatolijus) Grišinas ir amžinas lietuvių parengimuose kalbėtojas Jose P. Martinez Bersche. Buvo kalbų ir per radiją.

Prisiminė didelį žmogų

Birželio 19 d. buvo gražiai paminėta Urugvajaus nepriklausomybės kovų didvyrio gen. Jose G. Artigo 202 metų gimimo sukaktis. Tą dieną Montevideo ir kituose didesniuose miestuose buvo kariuomenės ir civilinių žmonių parada, susirinkimuose prisimintas tas laisvės ir demokratijos nesėjas, kurio dėka laisvė ir demokratija naudojasi ir ateiviai. Artigo nepriklausomybės kovų metu pasakytą žodį: "Con libertad ni ofendo, ni temo" (laisvėje nei įžeidžiu, nei bijau) tėsbeskamba urugvajiečių lūpose.

Savotiški rinkimai

Tokie rinkimai buvo Kultūros Draugijos. Iš anksto buvo numatyta palikti pirmininku A. Zupką, o jis savo nuožiūra pasirinko valdybos narius. Taip ir padaryta. Mat, bijota, kad kitaip renkant kartais nepakliūtų koks "cicilikas".

Rengiasi paglemžti

Iš JAV atvažiavo jėzuitas gen. Margaitis ir, sako, atvežęs kiek pinigų Kultūros Dr-jos patalpoms remontuoti. Neabejotina, kad jis taikos tos draugijos patalpas paglemžti, kaip tai padarė Čiuvininkas Brazilijoje, veltui išnuomavęs jėzuitams lietuvių mokyklos rūmus 60 metų.

M. Krasinskas

UZ GARSĄ GREITESNI
LEKTUVAI

Garsusis sovietų lėktuvų konstruktorius Tupolevas projektuoja lėktuvą, kuris skris per valandą 1,500 mylių, taigi daug greičiau už garšą, ir juo galės skristi 121 keleivis. 1970 m. tokie lėktuvai jau bus statomi masiškai.

Panašius lėktuvus projektuoja kartu Anglija ir Prancūzija, kurie taip pat bus statyti iki 1970 metų.

JAV dabar projektuojami lėktuvai, kurie skris net 2,000 mylių per valandą, paimdami po 250 keleivių. Jie bus pastatyti taip pat 1970 metais. Taigi netrukus iš New Yorko Londoną ar Parizį pasieksime per 2 val

Gera
dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalbantiems, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

PIGIOS, IDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Mikuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Grozvyklės meilė, P. Orinitaitės apsakymai, 165 psl., kaina \$1.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Sukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orwell bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolas Vaitkus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais — \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$1.90.

PALENGVINKITE MŪSŲ
DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutauptume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratoriai pasibaigiant, vis mažiau bebus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

Iš pavergtos Lietuvos

Sniečkus pratarė pusę tiesos ir užčiaupė

Prieš kelias savaites, kai Maskva paskelbė apdovanojanti Lenino ordinu "Kalinigrado oblastį" (Mažąją Lietuvą) už "liaudies ūkio vystymosi laimėjimus". Antanas Sniečkus iš įsimagi- nimo viešai ištare bent pusę tiesos dėl Lietuvos nusista- tymų dėl Mažosios Lietuvos padėties.

Tiesos atpasakojimu (nr 121), jis, nors ir nelietuviš- kai kalbėdamas, teisingai skelbė, kad lietuvių tauta neužmiršanti, kaip nežmo- niškai buvo suvokietintos čia gyvenusios lietuvių gen- tys, ir kad būtent iš čia buvę nuolat kėsinais į Lietu- vos laisvę ir nepriklausomy- bę...

Bet čia Sniečkus ir susto- jo. Dėjosi nesuvokiąs, kad lietuvių ne tik apie praeitį žino, bet ir dabartį mato. Kolonijos "gauleiteris" (ka- raliaučius "sniečkus") Ko- novalovas tose pačiose iškil- mėsė gyrėsi, kad dabartiniai kolonistai netgi lietuvių ra- šytoją Donelaitį gražiai pa- gerbė!.. O lietuvių moks- leiviai, sumanę aplankyti Donelaičio kapą, nerada Tolminkiemio, nes tas Ma- žosios Lietuvos lietuvių gen- čių pėdsakas jau nutrintas: naujieji kolonistai Tolmin- kiemi jau vadina "Cistiję Prudę". Ir visus tuos pėda- kus, kurių sunaikinti neiš- driso uoliausi vokiečiai, per 700 metų, naujieji kolo- nistai nutrynė per kelias dienas. Tad Sniečkui ištarus vieną tiesos pusę apie Ma- žąją Lietuvą, lietuvių min- tyse minėjo ir kitą jos pu- sę, — kad iš šio krašto, re-

paissant vokiečių šiautė- jimo, kadaį suvito ir Lietu- vos atgimimo Aušra, iš ten praskambėjo ir Lietuvos laisvės Varpas...

Akivaizdaus skirtumo tar- pe praeities ir dabarties ne- pajęgtų nei Sniečkus, nei maskviniai jo viršininkai paslėpti net po ištisais veži- mais Lenino ordinu.

Garbino išrinktą deputatę, kuri jau buvo staigiai mirus

Paleckio siemet nevykė- liškai išgarsinto "parlamen- to" rinkimų dienos anksčiau ryta Lietuvos laikraščiuose buvo išspausdintas nuotraukų rinkinys, iš kurio balsuo- tojai dar prieš balsavimą galėjo matyti, ka jie "iš- rinko". Bet net visai žinanti partija vieno dalyko nenu- matė: Šiaulių apygardai są- junginiame soviete atsto- vauti paskirta deputatė še- tą dieną po balsavimo stai- ga mirė.

Tai buvo Elena Bračkienė, Šiaulių dviračių fabri- ko darbininkė, vos 30 metų amžiaus. Naujųjų deputatų nuotraukų rinkiny jos nu- trauka buvo pirmoje vieto- je. Tik trečią bei ketvirtą dieną po mirties laikraščiai pranešė apie mirtį deputatės, skirtos atstovauti Mask- voje apie 300 tūkstančių Šiaulių apygardos gyventojų. Pranešimuose nė žodeliu neužsiminta apie tos stai- gios mirties priežastį. Iš vi- šų aplinkybių matyti, kad mirtis įvyko tikrai netikėtai, todėl mirties aplinkybių itin kruopštus nutylėjimas kėlė įvairių spėliojimų.

Tai buvo bene vienintelis netikėtumas tuose iš anksto kruopščiai sutvarkytuose rin- kimuose.

Anapus uždangos

Vilniaus dienų prisiminimai

S. GRIEŽĖ

(Tęsinys)

SABAT, SABAT...

Mūsų sodyba. Keturi di- džiai mirai, susikibę dviem porom stacių prie- singais kampais, nelyginant šokėjai, stovi vieni prieš ki- tus, prisiglaudę prie trijų gatvių, sudaro didelį pailgą uždarą kiemą, kurio viduryje sodelis, išilginio tako ir jo šakos į dešinį fligelį su- skaldytas į tris nelygias da- lis. Taip sodelio tvoros ir namų pasieniu lauko akme- nimis grįstas pravažiavi- mas. Pogrindinio namo vi- duryje broma su geležinių virbų placiais dviskverniais vartais: dešiniajam jų skverne tokie pat varteliai pėsčiams. Didieji visada už- rakinti, mažieji rakinami tik naktį. Prie jų elektrinio skambučio mygtukas į sargo butą. Virš bromos ka- ho Nr. 5. Broma ir nuo jos takas per sodelį į užpakalinį namą, stovintį prie užpaka- linės gatvės, išcementuotas. Bronioje laiptai į viršų. Ant- rame aukšte vienoje pusėje gyvena savininkas, stambios apimties miško pirklys, ki- toje žydų mergaičių amatų mokvkl. Trečiame aukšte gydytojo butas su kabine- tu ir kitais butais: ketvirta- me — tik butai Toliau bro-

moje dešinėje į kiemą du- rvis į sargo butą, kairėje taipogi į kiemą, savininko giminačio ir jo verslo knyg- vedžio butas. Iš gatvės kir- nykla, visokių smulkmenų krautuvėlė, advokato kon- tora ir kažkokios modistės dirbtuvėlė ir butas. Šio na- mo susikirtime su kairiuoju šoniniu kita broma, uždaro- ma sunkiais mediniais taipo- gi dviskverniais aklaais var- tais; jų dešiniajame skver- ne vėl tokie pat varteliai. Ši broma atidaroma tik įlei- džiant ar išleidžiant veži- mus, pėsti pro ją nevaikšto. Virš jos — Nr. 7.

Kairysis šoninis, kaip ir pagrindinis, namas gana il- gokas ir turi dvi poras laip- tų: iš šoninės gatvės dvejus frontinius ir iš kiemo dve- jus užpakalinius. Frontiniai dažniausia būdavo užrakin- ti ir užskleisti, o gyventojai naudojosi tik užpakaliniais. Šio namo gale per du jo aukštus pristatyta mūrinė di- deliais spalvoto stiklo pus- lankio viršūnėm langais si- nagoga. Čia gyvena ir vyr. Vilniaus rabinas dr. M. Ša- piro. Tarp sinagogos ir už- pakalinio namo kampas ap- ertas aukšta lentų tvora. Užpakalinis namas, kaip

jau minėjau, vėl stacių kam- pu susiglaudęs su dešiniu- ju fligeliu, kuris vienintelis neprieina prie jokios gatvės. Šių namų susikirtime vėl an- ga į juodąjį kiemą, kuris yra užpakaly kaimyno trum- pusio sklypo, nesiekiančio užpakalinės gatvės Jame mūsų sodybos ūkiški dviejų aukštų sandėliai ir visokios pasiūrės. Tarp sandėlių ir užpakalinio namo galo vėl aukšta akla lentų tvora ir toki pat vartai į užpakalinę gatvę. Jie visada užrakinti. Mano butas dešiniajame fligelyje, pirmame aukšte kairėje, priešais sinagogą. Aš jį paveldėjau iš lenkų P. K.O. (Polska kasa oszczed- nosci) Vilniaus vaivadijos viceidirektoriaus p. Berna- kio. Žemiau manęs pusrūsų- je du butai: keturių viduti- nių kambarių ir virtuvės, bu- tų gyvena 5 asmenų muzi- kantų šeima: tėvai, dvi duk- terys ir trylikametis Janke- lė (taip jį namiškiai saukda- vo) ir dviejų kambarių ir virtuvės butelyje dvi senutės pensininkės. Į abu šiuos bu- tus buvo atskiri įėjimai. Taip, kad nei mes jiems, nei jie mums nieko nekiudėme. Virš manęs lenko inž. V. C. Iwinskio butas, aukščiau jo ir visoje dešinėje pusėje gy- veno auksakalio, vaistininko, mokytojo ir dar pora šei- mų man nežinomo verslo.

Viso mūsų sodyboje buvo 47 butai su apie pusantro šimto visokių verslų, am- žiaus ir tautybių gyventojų. Bet didžiulė buvo apsišvie- tė ir prakutė žmonės. Čia buvo įsikūrę ir senos caristi- nės Rusijos didikų šeimos li- kučiai: sena motina su jau peraugusiom trim dukrom.

Nežiūrint tokio žmonių skaičiaus, mūsų sodyboje nei vaikų triukšmo, nei bent kokios žmonių spūsties nie- kada nebuvo: kažkaip gra- žiai, tyliai visi iškrinka kas sau, ir vienas kita pastebi tik artimiausi kaimynai. Ir va, mano žmona, kaip šir- dininkė ir negalinti toli vaikščioti, dar 1940 metų ankstyvą pavasarį išsiveda iš savininko prieš langus gu- linčią aną mažąją sodelio atkarpę su trimis ar ketu- riomis paauglėmis liepomis, patogių suoliuku po jomis, nemaza klomba ir visokiom gėlių lysvelėm aplinkui pa- tvoriu.

Kitose dviejose didesnėse sodelio dalyse irgi augo vie- rodo retumo tarpais tokios pat liepos, klombos, gėlės. Bet juos tvarkė sargas su vienkartiniais savininko pa- samdytais daržininkais. Pa- vasarį sutvarkę daržininkai daugiau nebuvo kviečiami: visa jų priežiūra buvo pa- vesta kiemsargiui, ir gyven- tojai jais nesinaudojo ir ne- sidomėjo.

Senis muzikantas, gero- kai prisicirpęs su visa šei- ma, pertraukų metu išėda- vo ir, atsirėmęs alkūnėmis ant tvorėlės, prarymodavo gėrus pusvalandžius arba ir ilgiau. O kai žmona ar uošvė būdavo darželyje, užmegz- davo ir kalbą ir neretai nu- klysdavo į politines ar ideo- logines lankas.

Vis daugiau tokiems po- kalbiams užsimezgant, pa- stebėję kaimynai įspėjo ma- no moteris, kad kirpėjas, sa- vininko giminaitis knygve- dys ir muzikanto šeima yra komunistuojantieji ar net stačiai komunistai. Jo duk- terys šito labai ir neslėpė, o po birželio 15, ypač jaunes- nė, net įžūliai pabrėždavo ir vis laukė kažkokios "page- rėjimo" atmainos:

— Ilgai taip nebus, — sa- kydavo ji. Bet ir iki pat karo muzi- kanto padėtis nepasikeitė: grįžęs su savo orkestrėliu iš naktinių pareigimų, kurie dažniausia būdavo šeštadie- nių vakarais, pusdienį pasi- si. o ruo pietų ir vėl saukia dukteris ir Jankele vidun prie įrankių ir ištisom va- landom čirpina, skambina, raliuoja ar stačiai triūbija tai pavieniui, tai sutartinai. Ypač Jankele, matyt, neturi didelio noro tom pratybom, tai nekartą bėgiodamas po kiemą rėkė, skerdiodamas rankomis ir atsikalbėdamas, bet visada pagaliau nusi- leisdavo ir vėl imdavo uoliai cimbalais klinskėti ar smui- ku čirpinti.

Bet, žiūrėk, penktadienio pavakary atėdavo iš kitos pusės gatvės senyvas palin- kstantys šauklvs, apeidamas kie- mą, pašauks: — SaaAAt, saaaAt, sa- bat! — ir mano kaimynas, pasiėmęs thorą ir kitas reli- ginio ritualo reikmenas, dū- lina skersai kiemą į sinago- gą, o moteris namie viską gražiai parengia šabasiui. Ir

LINKSMA SKAITYTI

Kinijos redaktorių mandagumas

Senais laikais Pekine bu- vo leidžiamas laikraštis "Čin -Pao". Šio laikraščio redakcija, grąžindama au- toriams nepriimtus rankraš- čius, pridėdavo tokį laišką: "Garbingiausias Saulės ir Mėnulio brogi!

Tavo brogis kryžiumi parkritęs ties tavo kojomis. Aš bučiuoju prieš tave esan- čią žemę ir maldauju leisti man kalbėti ir gyventi. Ta- vo gerbiamas rankraštis atsi- rado prieš mūsų never- tas akis, ir mes su džiaugs- mu jį perskaitėme. Prisiekiu savo protėvių palaikais, aš niekuomet neskaičiau nieko taip kilnaus. Su baime ir virpuliu siunčiu jį atgal. Jei- gu aš išdrįščiau atspausdin- ti šį iobį, tai leidėjas lieptų, kad jis visada būtų laiko- mas pavyzdžiu ir kad aš niekuomet nedrįščiau spaus- dinti nieko už jį blogesnio. Atsižvelgdamas į savo lite- ratūrinę patirtį, galiu pasa- kyti, kad tokie perlai pasi- taiko kartą per dešimt tūkstančių metų, ir todėl aš gražinu jį tau. Maldauju tave: atleisk man. Lenkui- si tau į kojas. Tavo tarnas, redaktorius (parašas)."

Kame tada pirkime javų?

Mitingas viename Sovietų S-gos fabrike. Kalba smar- kus kalbėtojas:

"Draugai, Mao Tse-tung per akis meluoja, kaltindamas mus minkštumu, virtus buržuazinius nukrypėliais nuo švento Markso-Lenino mokslo. Mes jokių būdu ne- atsisakysime būti pasaulio revoliucijos vadais. Mes ne- truks baigsimę tą sambū- vio maskuotę. Mes Pekiną klydus įrodysime naujais žygiais: komunizmui visą pa- saulį laimėti. Nebijokite, ta- da visa planeta taps komu- nistine."

Iš saies pasigirdo balsas: "Bet, drauge kalbėtojai, jei visa planeta taps komu- nistine, tai kame tada mes ir kiniečiai begausime nusi- pirkti javų?"

Ramunijos mokykloje mo- kytojas liepia mokiniui api- būdinti komunistinę tvarką. Mokins Ion šitaip aiški- na:

—Komunistinė valstybė, kokią šiandien mums žino- —ma, yra lyg tas puošnus laivas: naujoviškas, svarus, greitas, jo įgula graži, maši- nos pėcios naujausios.

—Ar viską pasakei? — klausė mokytojas, mokiniui sustojus kalbėti.

—Ne, — tęsė Ion. — Vi- si kelivai denyje serga ir vemia atsirėmę į turėklus

jau iki šeštadienio vakaro jokio muzikinio garso jo bu- te neišgirdi.

Neišskentusi žmona ima vieną kartą ir primena:

— Sakykite, kaimyne, kaip gi čia reikia suprasti: lyg ir dėl geresnės santvar- kos (suprask: komunizmo) sielojatis, gyvenime žymių permainų trokštate, o betgi ir sinagogos nepamirštate?

— Nu, matot, tamsta, toks jau pas mus paprotys: atėjo penktadienio vakaras, tau jau ir šaukia palangėje sabat. Kaipgi neisi? Reikia eiti, tai ir einame.

(Bus daugiau).

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas ro- manas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, pre- mijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almnas, UPĖ I RYTUS, UPĖ I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos da- lies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĖ, premijuotas roma- nas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GY VENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigran- tų gyvenimo, 242 psl., kai- na \$2.50

Jonas Aistis, POEZIJA Joje yra šio žymaus poet- visi eilėraščiai, 420 psl., kai- na \$6.

Jurgis Gliuda, SIKSNO SPARNIŲ SOSTAS, premi- juotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KAL NŲ GIESMĖ, premijuota- romanas, 201 psl., kain: \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TI NAGO UGNIS, premijuota- romanas, 205 pusi., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENI ŠI MEDŽIAI, 117 psl. kai- na \$1.50.

Juozas Svaistas: ŽIOB RIAI PLAUKIA, romana- iš knygnešio kun. M. Sida- ravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: JO SU ZADĖTINE, premijuota- romanas iš Vinco Kudirkos- gyvenimo, 394 pusi. kain: \$4.00

Aloyzas Baronas: LIET- AJ IR BEDUGNĖS, pre- mijuotas romanas, 279 psl kaina \$3.90.

Vytautas Alantas: TARI VIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Alė Rūta, MOTINO. ANKOS, romanas api- motinos meilę, jos tikslą i- dpestų išaukleti savo vai- cus pilnais žmonėmis ir ti- crais lietuviams, 397 psl., kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis: U PELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 pusi., kain: \$5.00.

Vincas Ramonas: MIG LOTAS RYTAS, 166pusl kaina \$2.00.

MINDAUGO NUZUDY MAS, Juozo Kralikausko- premijuotas romanas, 248 psl., kaina \$3.

Tos knygos gaunamos i- keleivio administracijoje

LABAI IDOMŲ ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet i- domu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas at- siminimų knygas:

DU MEDINIAI IR TRYŠ GELEZINIAI KRYZIAI, Antano Sūkio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl. kaina . \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUD- RĄ, Mykolo Vaitkaus atsi- minimų (1909-1918) IV to- mas, 272 psl., kaina kietais viršeliais . \$3.75, minkštais viršeliais . \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepo- no Kairio, 416 psl. kaina \$6.

TAU, LIETUVA, Stepo- no Kairio, 480 psl., kai- na . \$5.50

DIENOJANT, Kipro Bi- elinio, 464 psl., kaina . \$6

PENKTIEJI METAI, Kip- ro Bielinio, 592 psl. kaina \$6 (Kas su "Tau, Lietuva" kartu užsisako kitas čia mi- nimas Kairio ar Bielinio knygas, tas kiekvieną sekan- čią knygą gauna už \$4).

ATSIMINIMAI IR MIN- TYS, Kazio Griniaus, I to- mas, 300 psl., kaina . \$2.

ATSIMINIMAI IR MIN- TYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelie- nės, 360 psl., kaina . \$3.50.

VIEŅISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Šerną), Antano Rūko, 206 psl., kaina . \$2.

KĄ LAUMĖS LEMĖ (apie Salomėją Nėrį), Pe- tronėlės Orinitaitės, 234 psl., kaina . \$3.

ŠIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina . \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronė- lės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina . \$1.

PALIK ASARAS MASK- VOJE, Barboro Armonie- nės, 253 psl., kaina . \$3. Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

SKAITYK STASIO MI- CHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išsivija Amerikoje." DAUG PA- VEIKSLŲ. KAINA MINK- STAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI

Jeigu nebus panaudotos tuoj pat apsaugos priemonės, š i r- dies priepuoliai ištiks kas penktą vyrą ateinančių pen- kerių metų laikotarpy. Paskai- tės knygą

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI, tu sužinosi, kad šiai ligai gali pasipriešinti ir jos išvengti. . . Knygos kaina 3 dol. 75 c. Knyga gaunama Keleivio ad- ministracijoje.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Sveikas gyvas, tėve! Ar jau iš Chicagos?

— Nedaryk juokų, Maiki. — Aš, tėve, rimtai.

— Bet tu turėtum žinoti, kad aksidentas atsitiko. Ar gazietaise nerašė?

— Nemačiau nieko, tėve. Žinau tik, kad reingeisi į Jaunimo Kongresą važiuoti. Ar atsitiko kas?

— Jes, Maiki, rengiausi. Jau pirma tau sakiau, kad eisiu pėsčias, jeigu furmanikos negausiu. Nu, tai nuėjau pas Zacirką atsisveikinti. Ale kai pasakiau, kad eisiu pėsčias, tai jis capt mane už mundieros: Ar tu kreizi? — sako. Tu, sako, per visą mėnesį nenuėsi tūkstantį mailių. Jes, sako, inžinierių yra išmuruota, kad iš Saubostono į Čikagą yra tūkstantis mailių ir, sako, bieso tau reikia į tą Čikagą? Juk aš laisvas yra plenti ir Saubostone. Ale kai aš jam išvirožėjau, kad Čikagoj bus mūsų jaunos pakaleniųs Kongresas, gal pirmas ir paskutinis toks kaip svetias stovi, tai jis davė kūlokų į barą ir sako: Bai gory, aš tave savo kalamaskoj nuvešiu, ba, sako, ir aš noriu tą kermošit pamatyti.

— Bet andai tėvas sakei kad jo "kalamaska" tik pakalnen ritasi, o į Čikagą važiuojant yra kalnų.

— Jes, Maiki, aš ir jam tą priminiau. Sakau, kas bus, kai privažiuosim prie kalno? Jis pakrapstė pakaušį, pamislijo ir sako: Nu, sako, dideliu kalnų nėra, o kai tu papuysi, tai ir persirism. Rokavo, kad per tris dienas galėsim būti Čikagoj ant Halstryčio.

— O kas jam sakė, kad Chicagoje yra tokia gatvė?

— Jis, Maiki, buvalnas džukas. Seniau gyveno Čikagoje ir stokjarduose soliderius vendzino. Turi tenai daug pažistamų ir frentų.

— Tai nutarė ir pusbacki alaus jiems nuvežti, ba Čikagoje gero nebadaro: sako bravo-rai tenai vandenį traukia iš Mišingino leikos, kur visi maudosi, tai žinai, koks ten alus.

— Bet sakei, kad atsitiko nelaimė?

— Jes, Maiki, regli aksidentas. Vos tik išvažiavom iš Mūsuciužės steito, jau pradėjo štymas švilpti iš jo kalamaskos. Sakau, sustokim, ba bus šlektai. Sakau, aš eisiu pėsčias. Ale jis važiuoja ir juokus provina. Matai, sako, Amerikos automobilas kaip Lietuvos samovaras: vidury ugnis, aplinkui vanduo, tai ir šauna štymas Nuvažiavom kokį šimtą mailių. Štymas sustojo, ale pradėjo barskėti. Sakau, Zacirka, stok, bus aksidentas. O jis sako, reikia važiuoti, kol privažiuosim kokį garažą. Nu, privažiavom garažą, ir Zacirka liepė garažininkui pažūrėti kodėl mašina barska. Tas pakėlė goptūrą, apžiūrėjo ir sako: nėra nei aliejaus, nei vandens; inžinas įkaitęs, net raudonas. Olrait, sako Zacirka, pripilk vandens. Ale kai tas pradėjo pilti šaltą vandenį, tai inžinas šovė, kaip iš armotos. Garažininkas atsoko, nusišluostė feisą, ir sako: inžinas plyšo, reikės rašyti Fordui, kad prisistų iš Detrojaus naują. Kaštuos 500 dolerių...

— Na, tai ką padarėte?

— Nutarėm grįžti į Bostoną pėsti. Maiki. Tik vakar parėjom. Zacirkos kalamaska liko garaže; jis liepė išvest ją į dumpą.

— Reiskia Jaunimo Kongreso nematėt.

— Nausa. Ale pasakyk, kodėl tu nenuvažiavai?

— Aš, tėve, ką tik gavau darbe. Noriu pinigų užsidirbti mokslui tęsti.

— O būtum pamatęs, Maiki, ko dar nematėt. Girdėjau kad tenai rinko ir viso svieto lietuvių karaliene. Turėjo būti labai graži.

— Einka ne "karaliene", tėve, bet p-lė Lietuvą, angliškai — Miss Lithuania.

— Nu, tai vistiek turėjo būti graži.

— O kaip tėvas gražumą supranti?

— Man, Maiki, visos moterys gražios, kad tik nebūtų plaukai dažyti ir nagai malevoti.

— Nors ir rebuso žiūrime vien plaukų ir nagų, bet vistiek buvo renkama gražiausia iš gražiausių, tėve. Kandidačių buvo daug, nes beveik kiekviena kolonija turėjo išrinkus savo gražiausią ir iš tų buvo renkama pati geriausia. Sakau geriausia, nes vieno grožio ne užteko. Buvo 3 reikalavimai: grožis, lietuviškumas ir organizacinė veikla.

— Tai taip, kaip poteriuos. Maiki: trys asabos, vienas Dievas, ar ne?

— Beveik taip.

— Ale kaip tu rokuoji, ar galima tokią išrinkti? Juk mergina gali būti labai graži, ale gali nemokėti lietuviškai: o gera lietuvaite gali būti nelabai graži, arba gali nepriklausyti prie jokios organizacijos. Nu, tai kaip tada?

— Nelengvas pasirinkimas, bet kongresas išrinko ir gražią, ir išmintingą, ir gerą lietuvaite.

— Tai gal jau žinai kurią?

— Komisija rado, kad gražiausia ir pavyzdgingiausia lietuviško jaunimo atstovė yra bostonietė studentė Giedrė Galinytė. Tai ta pati, kuri pernai demonstravo Jungtinėse Tautose, reikalaudama Lietuvai laisvės.

— Tai ko nesakei iš skyko, kad mes vėl laimėjome? Urta. Maiki! Šitą įvykį būtinai reikės atšvęsti pas Zacirką. O ar daug ten kongrese merginų buvo?

— Iš Australijos turėjo būti jų dvylika: Didžytė, Skuodytė, Kučiūnienė, Labutytė, Maželytė, Jūratė, Reisgytė, Šiukšterytė, Vaičiurytė, Vingrytė, Zinkutė ir Ziedaitė. Nemažai merginų buvo užsiregistravusių ir iš kitų kraštų dalyvauti.

— Ar tu jas žinai?

— Žinau, tėve. Iš Argentinos buvo įsiregistravusios: A. Cikšaitė, G. Denksnytė, V. Galickaitė, N. Hukaite, R. Kaivelytė, A. Skrandžiūtė, R. Staškūnaitė, M. Sturevičiūtė, M. Šeškauskaitė, M. Šulnytė, Z. Valadkaitė, Z. Vanagaitė ir A. Zienkaitė. Iš Brazilijos: A. Dirsyte ir R. Steponaitytė. Iš Anglijos: R. Daunoraitė, I. Jokūbaitytė, K. Kaminskaitė, B. Liūdžiūtė, D. Lužaitė ir G. Valterytė. Iš Kolumbijos: J. Kazlauskaitė ir R. Šernaitytė. Iš Prancūzijos: E. Liutkutė, K. Masiulytė, M. Paruchytė ir P. Puzynaitė. Iš Venecuelos: O. Daunoraitė, I. Jablonskytė, R. Jablonskytė, d-rė J. Klovaitė, S. Šulcaitė ir A. Verseckaitytė. O iš Vokietijos net devynios: Auderytė, Beržinskaitė, Glemžaitė, Jasaitytė, Lucaitė, Morozovaitė, Vykinaitė, Plukaitė, Vysniauskaitė ir Zakanauskaitė. Buvo dar mokytoja Elena Gramašauskaitė iš Urugvajaus ir O. Šimkutė iš Švedijos.

— Tai kiek iš viso?

— Iš viso, tėve, moterų ir vyrų iš plataus pasaulio, ne skaitant Jungtinių Valstijų ir Kanados turėjo būti per šimtą.

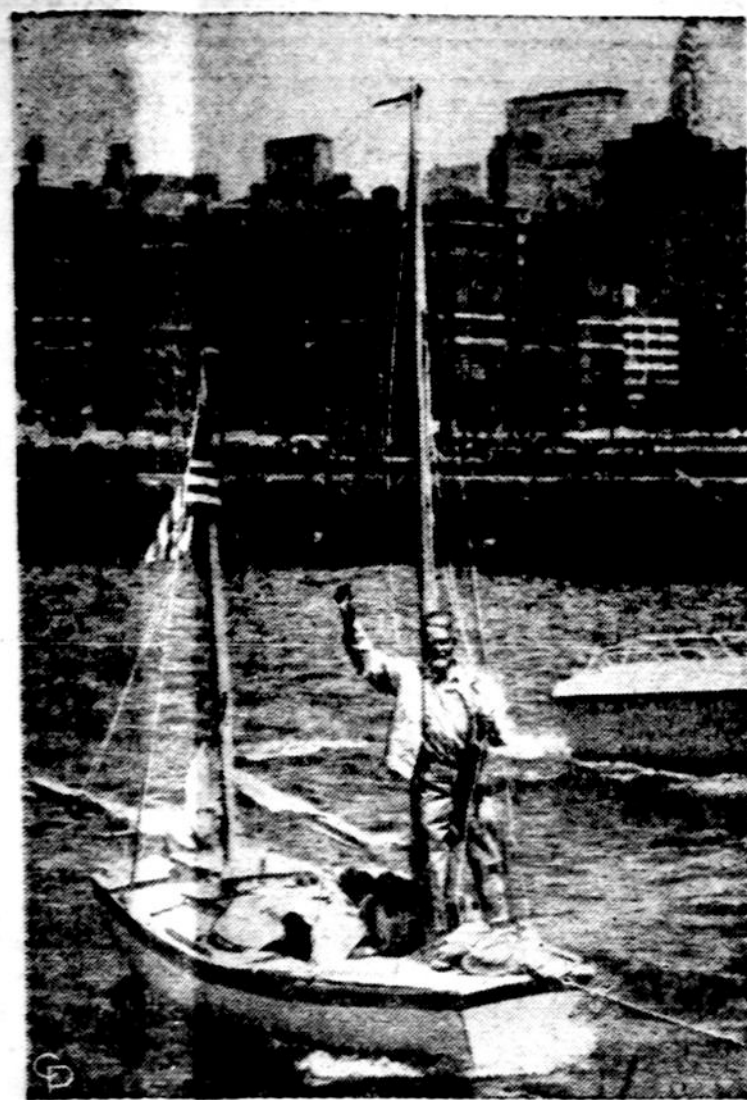
— Nu, tai kas jiems kelionę apmokėjo?

— Australijos lietuvių jaunimas atvyko savo lėšomis, tėve, nors jiems kelionė ilgiausia ir brangiausia. Kitiems padėjo iš surinktų aukų tam reikalui sudaryta finansų komisija.

— Nu, tai ką mudu dabar turėtume daryti, kai tas slaunas kongresas praėjo be mudviejų? Aš rokuoji, kad už mūsų jaunąją pakalenią reikėtų nors valio susukti.

— Aš, tėve, pritariu.

— Nu, tai daviai tris kartus: Valio! Valio! Valio!



Nuotykių mėgėjas William Willis, 73 m. amž., mojuoja iš savo mažyčio laivelio atsisveikindamas New Yorko uoste, prieš leisdamasis keliuonę per Atlantą į Portsmouth, Anglijoje. Jis tikisi savo luoteliu tą keliuonę įveikti per 15 ligi 70 dienų. Jis yra jau perplaukęs Pacificą plaustu.

Ar už poros metų žemę ištiks didelė nelaimė?

1968 metais birželio mėnesio vidury už keleto milijonų mylių nuo žemės pasirodys erdvės svečias — asteroidas, vardu Ikaras.

Asteroidas — palyginti nedidelis dangaus kūnas, skriejantis aplink saulę, kaip ir planetos. Jų yra labai daug. Jau žinoma daugiau kaip 1,500 asteroidų, kurių takai apskaičiuoti, o šių dienų didžiausias teleskopais tokių asteroidų galima pastebėti ligi 44,000.

Taigi, vienas iš tų asteroidų yra ir Ikaras. Danguos kūnų tarpe jis nyktukas, nes jo skersmuo tik apie vieną mylią. Todėl, būtent, kyla pavojus, kad jį gali pritraukti mūsų planeta; ir jam teks susidurti su ja, tiksliau dėl didelio masių skirtumo nukristi į žemę. Kas gi tada įvyktų?

Mylią — tai mažas dydis tik planetų pasaulyje. Tačiau pamėginkite įsivaizduoti mylios skersmens rutulį, įkautusį nuo trinties į Žemės atmosferą, vis greičiau artėjantį prie Žemės paviršiaus! Kur jis nukris? Gerai, jeigu į dykumą ar į kalnus, toliau nuo žmonių apgyvendintų vietų. Juk netgi visiems žinomas Arizonos krateris — milžiniškas Žemės susidūrimas su dangaus svečiu liudininkas — atsirado, nukritus žymiai mažesnės masės kūniui. Ikaras kritimo efektą galima suliginti su stambiausios dabartinės branduolinės bombos sprogiu, ir netgi ne vienos, tiesa, be jį lydincio radioaktyvumo.

Krisdamas į vandenyną, užimančią tris ketvirtadalius žemės paviršiaus, Ikaras galėtų sukelti katastrofą, kuri būtų nemažesnė už pasakius senovės potvynius. Galėtų net ir pralenkėti juos. Milžiniškos bangos, besirytus ir į vakarus, visos žemės žievės suvirpinimas, viską naikinantieji uraganai, su niekuo nepalyginamas tarp žemės ir asteroido kartais buvo ne didesnis, negu dabar tikimasi. Tam, kad Ikaras susidurtų su Žeme, paprasto orbitų kirtimosi nepakanka: reikia, kad abu kūnai atsidurtų tame pačiame erdvės taške tuo pačiu metu.

Tikimybė, kad Ikaras orbita katastrofiškai pasikeis, astronomų apskaičiavimu, ne didesnė nei 1:1,000,000. Per daug faktorių dalyvauja šiame žaidime, ir labai daug prieštarų sąlygų reikia įvykdyti. O tikimybė, kad Ikaras ir Žemė vienu metu atsidurs tame pačiame erdvės taške, savo ruožtu sudaro vieną tūkstantąją.

Paprastas apskaičiavimas rodo, kad susidūrimo tikimybė lygi 1,000,000,000. Žinoma, jos negalima laikyti lygios nuliui, bet vis tik ji pakankamai maža, ir mes galime beveik nesijaudinti. Į klausimą: ar susitiks Žemė su Ikaru? — galime ramiai atsakyti: ne!

"K.T."

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI avidesimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėrašciai, 111 psl., kaina. ... \$2.00

SVENTADIENIS UZ MIESOT, Marlaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUS, Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Etasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrasta, kaina. ... \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios švedų rašytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖZYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėrašciai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

VIENTISI MEDŽIAI, romanai, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

TUZŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina.....\$3.50

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki 1795 m., Jono K. Kario, 396 psl., kaina \$10.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Skelbtis „Keleivyje“ yra naudinga!

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko. apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai kaina \$6.00

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraicius, 11 toid, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl. kaina \$12.00

Ar tai reiškia, kad 1968 metų birželio mėnesį mes turime laukti katastrofos? Visai ne. Per Žemės egzistavimo metus Ikaras, be abejo, praskriejo pro ją nesusikačiuojama daugybę kartų. Iki šiol tie susitikimai pasibaigdavo laimingai, nors įmanoma, kad atstu-

Imkit ir skaitykit ką tik išėjusią Kipro Bielinio knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — \$2.50.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

MOTERŲ SKYRIUS

IEVA SIMONAITYTĖ

Maras

(Iš "Aukštųjų Simonų likimo")

(Tęsinys)

Gailestingoji Lydija parsigabeno mažutėlį į rūmus. Taip parėjo ir maras į Simonų dvarą. Lydija lyg nesava nuėjo į savo kambarį, kur verkė mažasis Grigaitukas. Tik jau kaip ir nebegirdi mažuko verksmo. O jai pačiai tvinsta ašaros per veidus — ir dėl motinos ir dėl seselės.

O kitą rytą ji jau nebeiseina iš savo kambario. Ir vaiko vaitojimo nebegirdi. Nujautė tėvas, kad jau ir antros dukters nebėra, kad vienas po kito atplėšiami jų vaikai. Bet reikia eiti žiūrėti, rasi tik...

Lydija taip dailiai klūpo prie Grigaliuko vygio, lyg kalbintų vaikėlį, lyg žaistų su juo. Lydija negali būti negyva. Dieve, ji ne!

Mažasis Grigaitukas sūnelis visai jau sustingęs, o Lydija... Kodėl jis čia pat vietoje nemiršta? Kodėl jis nenu-miršta taip, kaip anąkart grovas Stolbekis? Tas bent nematė savųjų mirstant.

Lengvais žingsniais įeina Matas į sesutės kambarį. Jis mato tėvą pargriuvusį žemėje. Jis supranta, kad paskutinioji seselė — o jis taip labai mylėjo ją ir motiną. Ir visos trys nebegyvos. Bet Matas ramus. Jis nueina pas tėvą, atkelia jį:

— Tėveli, tai Dievo ranka!

Motinos sėtoji vaikų širdyse sėkla, matyti, nenuėjo niekai: Matas nusitiki Dievu, Matas ramina ir tėvą. Matas karžygiškai stengiasi slėpti susijaudinimą. Jis atsiminė motiną, mokinusią nebylinėtis su Dievu, o pasiduoti jo valiai.

— Taip, tai Dievo ranka, — atsakė tėvas ir, atsipalaidavęs iš sūnaus rankų, išėjo laukan.

Nebebuvo betgi laiko mąstyti apie nesuprantamus Dievo kelius, nes kitą rytą ir Lukošius jau nebe tarp gyvųjų. Ir savo kerštą Goldstromui nusinėšė jis į kapus.

Likusiai broliai, Etmonas, Andrius ir Matas, nuėjo į sodą iškasti kapo savo mylimiausiems. Tyliai jie kasė, nekalbėjo, tik retkarčiais braukė vienas ar kitas rankove per veidą.

Bajoro Simonio vaikai verkia. Verkia jau ir Matas. Ir didysis jo nusitikėjimas Dievu pradeda jau svyruoti. Sode po seną ažuolą, kuris dar matės Lietuvos dievus, išau-ga kapas. O ties kapu suklumpa tėvas su trimis savo sūnumis maldai

Tik štai skaudžiai sudejavo brolis Andrius. Ir Mato nusitikėjimas Dievu, gavęs naują smūgį, visai sugniužo. Nebepakėlė jis akių į brolių, kurie jau miršta tėvo glėbyje, tik, pašokęs nuo kelių, bėgo, bėgo, lyg proto netekęs į laukus. Ir ten jis ėmė laukti savo eilės. Jis buvo tikras, kad juodoji giltinė jo nepaliks. Tai kam dar namie būti, kam tėvą dar labiau jaudinti?

Tiesa, namie dar tėvas ir vienas brolis, bet juk ir jie netrukus jau bus juodojo šešėlio auka. Ir taip išmirs visi namai. Ar taip ir baigsis Simonų giminė?

Visą dieną ir naktį bastėsi Matas po mišką ir laukus, laukdamas mirties. Tik keista: mirtis jo nenori. Rasi, už-miršo jį juodoji giltinė.

Bet, rodos, ne: viduriai ima degti, lyg ugnies pripil-ti. Tai tikrai jau maro liga. Matas, atėjęs prie Isros vagos, pasižiūri, ar jau ir jis pradeda juoduoti, kaip kiti mirštan-tieji. Ne, jis tik baisiai, baisiai išbalęs atrodo.

— O rasi aš nemirsiu, rasi išliksiu gyvas? Juk nors vienas Simonis turi išlikti, — nedrąsiai ima reikštis mitis

— Būk vyras, Matai. Būk vyras ir eik namo, žiūrėk drąsiai pavojui ir likimui į akis. Eik palaidoti likusius brolius ir tėvą. Neapleisk Simonų dvaro, iki paskutinio stovėk savo vietoje.

Pagaliau nutarta.

Grįžo Matas namo. O, koks neapsakomas džiaugsmas: tėvelis ir broliai dar gyvi! Pamatę Matą, džiaugiasi ir tėvas, ir Etmonas.

Nežiūrint siaučiančio maro, nežiūrint didžiojo kapo sode, po praamžinojo ažuolo, tėvas ir sūnūs du tvėrėsi darbo. Reikėjo ūkį aptvarkyti, laukus valyti. O visa savo jėgomis. Darbininkų kaip ir nebeliko. Nors ir mažai, ta-čiau vilties dar yra, kad vienas ar kitas Simonų išliks. Ir dvaras turi pasilikti likusiajam.

Atsirado daug našlaičių, kurių tėvai juodojo maro į kapus nuvaryti. Ir Simonų dvare nebemirė nė vienas.

Praūžė maras pro dvarą, praūžė ir pro Lietuvos šalį, čia mažiau, ten daugiau, o kitur net visus gyventojus nu-varydamas į kapus

(Galias).



Italijos filmų žvaigždė Gina Lollobrigida ir jos vyras Milko Scofic laimingųjų dienų metu, dar prieš oficialias skrybas. Jie susituokė 1949 m. ir turi sūnų.

Dr. S. Aliūnas

VEIDAI IR VARDAI

Lietuvninkais mes esam gimę,
Amerikiečių būt geidžiu
Ir rėksiu garsiai, kol užkims
Virsiu iš avino gaidžiū.
Kaip ažuols tvirts prie Nemunėlio,
Lietuvis nieko neatbos
Ir bėgs įsiai skvermus pakėlęs
Nuo savo vardo ir kalbos.
Ir virs į Barnett mūs Beinorius,
Tumėnas Trumanu pavirs,
"Esu aš airis, ne graborius",
Cool broliui Kului pasigirs.
Tautietis mūsų puikiai sukas
Ir vertėsi visur perdėm,
Ir taip pavirto mūs dypukas
Iš Gaidamavičiaus Gadem.

Iš literatūros metraščio "Antroji pradalgė", kurį iš-leido Nidos knygų klubas ir kurį galima už \$3.20 gauti Keleivio administracijoje. Jame yra 38 rašytojų po vieną ar daugiau kūrinių.

Pingvinas nueina 1600 mylių



Gal esate matę zoologijos sode ar kino teatre gražų paukštį pingviną. Jei nesate matę, tai nors šiame paveik-sle juo pasidžiaukite.

Pingvinas turi sparnus, bet ne tokius, kad jie galė-tų jį pakelti į orą ir jis galė-tų skraidyti, todėl jis tegali tik žeme krypuodamas vaikščioti, nors jo kojelės palyginamai gana trumpos. Bet jis geras ėjikas. Štai at-sitikimas, kuris rado, kad pingvinas gali net daugiau kaip tūstantį mylių nukry-puoti.

Grupė amerikiečių, pietų ašigaliu tyrinėtojų, 1964 m. lapkričio 5 d. aplankė už 1,600 mylių esančią Sovie-

tų S-gos mokslininkų Mirno tyrimo stotį. Išvykdami jie pasiėmė 40 pingvinų. Tik-las — studijuoti pingvinų elgesį svetimose vietose, jų susivokimo galia.

Tačiau vienas iš pingvinų neilgai naudojosi amerikie-čių svetingumu. Jis, po dvi-ų dienų pajutęs tėvynės il-gesį, pasipustė savo padus ir... leidosi į kelionę.

Daugiau kaip metus ener-gingai pingvinas žygiavo Antarktikos pakrante per sniego ir ledo dykumą, kol pasiekė savo užpustytą "kaimelį". Mirne jis buvo atpažintas iš žiedo, kurį a-merikiečių tyrinėtojai jam buvo pritvirtinę prie kojos.

Teisės patarimai



Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsa-kyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir at-sakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažiūrėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Visi mano draugai ir pa-žįstami man sako, kad aš žįstami man sako, kad aš buvau savo advokato ap-gautas. Ar Tamsta galėtum man pasakyti, ar taip yra, ar ne, nebijodama užgauti savo pačios profesijos žmo-gų?

Prieš dvejus metus turė-jau automobilio akcidentą. Man važiuojant tiesiu keliu (main street), iš kairės pu-sės atvažiavo kita mašina ir, ketindama įsukti į tiesų ke-lią, man užgavo kairiąją mašinos pusę (kur vairuoto-jas sėdi). Su manim sėdėjo mano žmona, o užpakaly du vaikai. Vaikai, laimė, nebu-vo užgauti, tačiau mudu su žmona gerokai nukentėjo-me. Tuoj pribuvo policija ir visus apklausinėjo. Anos mašinos vairuotojas sakėsi nebuves užgautas. Policija nuvežė visų mūsų šeimą į artimiausią ligoninę, ir ten buvo paimtos rentgenogra-mos. Mums sakė, kad nieko nebuvo sulaužyta ir liepė eiti namo. Policija ir vėl mums pasiūlė nuvežti na-mo. Kitą dieną mudu su žmona buvome tikri ligo-niai. Paskambinau į savo ir žmonos darbovietes ir pa-sakiau, kas atsitiko. Kaimy-nas natūrė pasikviesti savo daktarą, ir tas, mus apžiū-rėjęs, patarė pailsėti ir pa-būti namie kokią savaitę ki-tą, nes, sako, nors niekas ir nebuvo sulaužyta, bet da-bar sunku pasakyti, ar vis-kas būsiai tvarkoje. Žmona neįėjo į darbą tris savaites, tačiau aš, būdamas šeimos galva, nuėjau dirbti po trijų dienų, nes reikia pinigų. Darb vietėje bendradarbiai pasiūlė man nueiti pas ad-vokatą. Tačiau aš pasakiau, kad neapsimoka: daugiau užmokėsi, nei gausi. Bend-radarbis man papasakojo, kad jis turėjęs akcidentą, kad nebuves sužeistas, bet vistiek gavęs 800 dolerių. Aš vis negalvojau samdyti ad-vokato. Po savaitės gavome laišką iš advokato, kuriuo buvo mums pranešta, kad a-no automobilio vairuotojas buvęs sužeistas ir dabar iš mūs reikalauja jam pataisy-ti jo mašiną ir užmokėti gy-dymo ir kitas turėtas išlai-das. Dabar tai jau nutarėme advokatą paimti. Toki aki-plėša reikia pamokyti. Kai nuėjome pas vietinį advoka-tą (ne lietuvį) ir jam papa-sakojome visą reikalą, jis mus užtikrino, kad turime gerą bylą.

Praėjo mėnuo, kitas, tre-čias, vis iš jo nėra žinių. Nuėjome pas jį pasiteirau-ti, vis jo nėra ofise. Skam-binom telefonu, sekretorė vis atsako, sako, jis jums pas-kambins, palikite numerį. Palikome, vis neskambina. Po septynių mėnesių po ak-cidentu nuėjome vėl pas jį ir šį kartą užklupome. Sako, draudimo kompanija siūlo jums apmokėti 400 dolerių

(mano paties kompanija už-mokėjo už automobilio pa-taisymą). Jei nesutinkate, sako, praeis metų, ir gali būti, kad jūs nieko ir negausite. Sako, šie pinigai priklauso žmonai, o aš, vai-ruotojas, visai nieko negaliu gauti.

Man jau tada keistai at-rodė jo tokios nelogiškos kalbos. Juk aš ir buvau su-žeistas ir, nors turėjau grįžti į darbą, ilgai dar prastai jaučiausi.

Praėjo metai po akciden-to. Advokatas mums skam-bina, sako, ateikite. Atėjo-me. Sako, galite gauti 600 dolerių, ir daugiau nei cen-to. Jei nesutinkate, reikės eiti į teismą, sugaišti daug laiką iš darbo, o galų gale gal ir nieko negausite. Tai ka tu dabar žmogus padary-si? Sutikome tuos 600 dolen-rių paimti ir pasirašėme po-pierius.

Mūsų geras draugas nesė-niai turėjo akcidentą, tai jis gavo beveik tūkstantį dolen-rių be jokio teismo ir tai per-keletą mėnesių. Visi iš mūsų juokiasi, kad mes taip ma-žai gavome. Ar Tamsta tu-rėsi užtenkamai drąsos mums pasakyti, ar mūsų ad-vokatas mus apgavo?

Nukentėjusis

Mass.

Atsakymas

Aplamai kalbant, kiek-vienas ieškinys susideda iš dviejų dalių. Pirmą ir svar-biausią dalį yra — "teisiš-ka atsakomybė". Antroji dalis, kuri yra tiesioginiai susijusi su pirmąja dalim,— yra ieškovo turėti nuosto-liai. Jei nėra "teisiškos at-sakomybės" (ir reikia nepa-miršti, kad "teisiška atsako-mybė" nevisuomet yra tas pat, kaip "faktiška kaltė"), tai reikalas yra baigtas: nėra bylos. Jei nėra "teisiškos atsakomybės" — liability — ieško-o bėdos, jo ligos, gy-dymo išlaidos, uždarbio ne-tekimas yra faktai, kurie nėra svarbūs bylos eigai. Tai yra vien jo paties bėdos. Jei žmogus būna užmuštas eismo nelaimėje arba au-tomobilio akcidente, jo šeim-a kartais gali nei vieno cen-to negauti, jei atsakovas "tei-siškai" nebuvo kaltas. Žmo-gui gali atrodyti, kad kas nors turi būti atsakingas už jo bėdas, ir, advokatui iš-aikškinus, kad aplinkybės y-ra tokio pobūdžio, kad bus sunku įrodyti, "teisiška kal-tė", jis gali be reikalo nusi-vilti savo advokatu.

Kartais aplinkybės yra a-bejotino pobūdžio, ir tada reikia ieškoti kompromiso, ir siūloma suma yra kom-promisinė.

Daug priklauso nuo atski-rų detalių interpretacijos. Kai žmogus papasakoja sa-vo advokatui visas aplinky-bes ir smulkias detales, kai kurios smulkmenos, kurios

pačiam klientui atrodo nes-varbios, gali nulemti bylos likimą. Tik advokatas gali nutarti, ar smulki detalė y-ra svarbi arba nesvarbi by-lai žmogus, kuriam tam tikra detalė atrodė per men-ka advokatui apie ją papa-sakoti ir jis apie ją advoka-tui nepapasakojo, gali būti pats kaltas dėl bylos nepasi-sekimo.

Nežinodama visų Tams-tos bylos detalių, negaliu Tamstai pasakyti, ar Tams-ta gavai užtenkamai kom-pensacijos už savo nuosto-lius; tai, žinoma, priklauso nuo to, kokia buvo "teisiš-kos atsakomybės" padėtis. Tačiau galiu Tamstai pasa-kyti, kad advokato interesas yra gauti Tamstai maksi-mumą, nes jo atlyginimas paprastai priklauso nuo Tamstos gaunamos sumos. Be to, galiu Tamstai pasa-kyti, kad yra daug žmonių, kurie be pagrindo gūriasi, kad jie yra gavę daug pini-gų, kai iš esmės jie yra ga-vę daug mažiau, negu sako. Draudimo kompanijos ne-duoda pinigų be reikalo. Jos nuodugnai tiria visas aplinkybes ir, jei gali iš-venkti mokėjimo ir jei jiems atrodo, kad nėra "teisiškos atsakomybės", tai jie nedai-na savo pinigų be reikalo. Jei yra teisiškos atsakomy-gal ir nieko negausite. Tai ka tu dabar žmogus padary-si? Sutikome tuos 600 dolen-rių paimti ir pasirašėme po-pierius.

Nuostolių dydžio nusta-tymas priklauso nuo įvairių faktų ir aplinkybių. Nu-kentėjusis negali nutarti, kad jis noris gauti tiek ir tiek pinigų. Neužmiršk Tamsta, kad draudimo kompanijos turi savo speci-alistą, kurie žino savo reika-lą. Tamstos advokatas yra Tamstos specialistas. Jis de-da visas pastangas gauti maksimalinę sumą, kuri Tamstos aplinkybėse yra galima. Tamstos draugai ir pažįstamieji, kurie juokiasi iš Tamstos, nieko nežinoda-mi apie teisišką reikalą pa-dėti ir kurie nėra kompete-tingi spręsti ir kalbėti apie reikalus, apie kuriuos nenu-simano.



KELEIVIO PRENUMERA-TORIŲ DĖMESIUI

Tie, kurių gaunamo Ke-leivio kamputyje šalia adre-so nėra pašto numerio — zip code, malonekite pirma proga sužinoti savame pašte ir mums pranešti, nes nuo Naujųjų 1967 m. sausio 1 d. be zip code numerių paštas laikraščio adresatui nei-teiks.

Kol mes tuos numerius surašysime, užtruks laiko.

...Todėl jau dabar prašome mums pranešti savo pašto zip code numerį.

Administracija



Vietinės žinios

DĖMESIO!

So Bostono pašto įstaiga nuo liepos 1 d. iš Broadway persikėlė į 444 Third St., netoli H St.

Terado tik dalį pinigų

Praeitą kartą rašydami apie Pilykų namų gyventojų nelaimės, paminėjome, kad apiplėšto vengro pinigai kitą dieną buvo rasti. Iš tikrųjų, rasta tik dalis pinigų. Užpuolėlių dar nesusekė.

Cia vėta pastebėti, kad praeitą savaitę nudurtas 45 metų vyras O'Brien G gatvėje, greta Plikšnio namo. Jis gynė savo žmoną, iš kurios buvo pagrobta rankinukas. Antradienį prie Sv. Petro ir Povilo bažnyčios rastas nužudytas kitas vyras.

Tai tokios naujienos iš "ramaus" So. Bostono.

TAUTOS FONDO TALKININKAI

Kanadiškis Tautos Fondo skyrius š. m. gegužės 27 d. suėjusį savo veiklos penkiolikos metų sukaktį atžymėjo tam tikru leidiniu "15—1951-1966".

Leidinyje trumpai atpašakotos Lietuvos išlaisvinimo Tautos Fondo, jo atstovybės Kanadoje ir tos atstovybės Hamiltono skyriaus "biografijos", pailiustruotos visų Vliko pirmininkų ir Tautos Fondo centrinių bei vietinių valdybų ar pirmininkų nuotraukomis.

Per 15 metų Hamiltono skyrius surinko \$23.850 aukų, iš kurių \$17.260 perdavė Vliko darbams finansuoti ir beveik \$6,600 paaukojo vietiniams uždaviniams vykdyti.

Šio skyriaus valdyboje yra dirbę bei tebedirba iš viso 32 asmenys. Pirmininkavo Stasys Bakšys (5 metų), Jonas Mikšys (8 m.), Alfonsas Vainauskas (2 m.). Dabar valdyboje 7 asmenys: Liucija Skripkūtė—pirmininkė, Stasys J. Dalius—sekretorius (dalyvavęs steigiamajame šio skyriaus posėdyje), Albina Pilipavičiūtė—įždininkė, Pranas Sakalas, Kestutis Norkus, Kazys Mileris, Feliksas Rimkus. Sukaktyvinio leidinio išleidimu rūpinosi uolus TF talkininkas ir Rėmėjas Juozas Kazemkaitis.

Venecueloj veikiančios Tautos Fondo atstovybės pirm. J. Bieliūnas atsiuntė \$300, "kaip pirmą šių metų Venecuelos lietuvių auką", skirtą Vliko veikimui finansuoti. "Nors Venecueloj nedaug liko lietuvių, bet dėsi me pastangas sutelkti kiek galima daugiau lėšų Tautos Fondui" — rašo TF atstovybės pirmininkas J. Bieliūnas.

Tautos Fondo atstovybės yra sudarę ir kitų kraštų lietuvių: Didžiojoje Britanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje, Kolumbijoje, N. Zelandijoje. Ypač veiklios atstovybės Kanadoje ir Australijoje.

(Elta)

KONSULATAS IESKO

Lietuvos Generalinio Konsulato New York'e paieškomi šie asmenys:

Adukauskas (Adukaitis), Antanas, gyvenęs Brooklyne, N. Y.

Ambrozaitis, Stasys (Ambrose, Stanley), iš Zvirių km., Raseinių aps., gyvenęs 1910 Hamilton Ave., Cleveland, Ohio.

Balickas, Vladas, Jurgio sūnus, gimęs Lietuvoje, gyvenęs gal Scranton, Pa.

Buizius, Kazimieras, iš Surgenų dvaro, Kauno aps.

Deksnyas, Petras (Deken), vaistininkas.

Indrikus, Kazimieras, Kazimiero sūnus, gim. Pateklėnu km., Tryškių val., Telsių aps., ir jo šeima, gyvena Plymouth, Pa.

Ivanauskas, Boleslovas, Jonas ir Mykolas, iš Kuronių km., Pagirių val., Ukmergės aps.

Juška, Adolfas ir Boleslovas, ir Juškaitės, Angelė, Bronė, Felė, Olegė ir Verutė, Jurgio ir Onos Juškų vaikai, gimę ir augę Nainiškių km., Miežiškių par., Panevėžio val.

Kelminkas, Juozas, ir jo sūnus Kostas, gyvenę Montrealy, Kanadoje.

Kraujutis, Antanas, ir Tamkevičienė-Kraujutytė, Marijona. Antanc vaikai, gimę Akmenėje.

Martinkus, Juozapas, Jono sūnus, kilęs iš Jucaičių km., Šilalės val., Tauragės aps.

Merkis, Eugenijus, gyvenęs Palangoje.

Pareigienė, Aleksandra, vyras Pareigis, Justinas, dukterys A. Aleksandra ir Justina, gyvena Rices Landing, Pa.

Pivoriūnas, Juozas, Juozo sūnus, gyvenęs Laurel St., (P.O. Box), Beverly, N.J.

Pivoriūnas, Kazimieras, Si. mono sūnus, gim. Karalyčios km., Tverėčiaus val., Švenčionių aps.

Rimkus, Jonas ir Vincas, gimę Tauragėje, gyvenę 1815 South 52 Ave., Chicago, Ill.

Ruplauskienė, Sofija, gyvenus 5031 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.

Vaičekonis, Pranas, Povilo sūnus, gimęs 1925 m. Vaskų apylinkėje, Biržų aps.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti

Consulate General of Lithuania
41 West 82 Street
New York, N. Y. 10024

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Liepos 31 d. Bernice Claire sodyboje, N. Easton, Mass. Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopos gegužinė.

Rugpjūčio 14 d. Romuvos parke Brocktone Minkų rajido gegužinė.

Rugsėjo 11 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Tautos šventės minėjimas.

Lapkričio 20 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas. Kalbės Lietuvos konsulas A. Simutis iš New Yorko.



Italė Lea Periceli teniso rungtynių įkarštyje prieš Britanijos žaidikę Ann Haydon-Jones.

Ką kiti rašo

(Atkelta iš 2 pusl.)

Štai "Laisvės" birželio 10 d. numeryje jis prisiminė Alfonsą Miluką, kuris pernai atvažiavo iš Lietuvos ir dabar nešykšti su kitais pasidalinti žiniomis apie teikytį gyvenimą.

Paliukonis rašo: "Tačiau pats faktas Miluko, Armonienės. Deveikių ir kitų išvykimo į Ameriką liudija, kad niekas jų Sibire nenukankino, nelikvidavo, tuo tarpu kai šmeižikai tikina, kad buvę tremiami išnaikinimui".

"Jei Milukas turėtų kiek sąžinės, jis turėtų pasakyti, kad iš Sibiro grįžo į Lietuvą visi, kas panorėjo, o jei kas liko, tai todėl, kad ten atrado geras tarnybas, pasistatė namus, vedė ar ištėkėjo už vietos gyventojų" — valpaloja Paliukonis.

Ar ne čigoniskas elgesys? Iš fakto, kad Milukas, Armonienė ar dar vienas kitas Sibire išliko gyvi ir jiems pasisekė atvažiuoti į JAV, Paliukonis išsuka išvadą, kad niekas ten tremtinių ir nemanė naikinti. Taigi, esą meluoja tie, kurie apie tai kalba.

Pasak Paliukonį, į Lietuvą sugrįžo visi, kas tik norėjo. Bet kodėl tas šlykštus melagis neparašo, kiek į Sibirą ir kitas vergų stovyklas buvo išvežta ir kiek ten gyvų bėpaliko. Tos žinios juk turėjo būti valdinių įstaigų surinktos ir tam Paliukoniui prieinamos. Bet aišku, jistų žinių niekad nepaskelbs, nes tai būtų mirties sprendimas visai komunistinei santvarkai.

Jokių juodu komunistinio propagandisto liežuviu nepripadėsi fakto, kad Sibire buvo lietuvių šimtai tūkstančių, o išliko tik maža dalis, ir iš tos dar daliai neleidžiama sugrįžti į savo gimtinę. Aišku, kad kai kas ir savo noru ten pasiliko, arba, sugrįžus į Lietuvą, buvo tyčia daroma tokių kliūčių apsigyventi, kad žmogus ir nenorom turėjo bėgti ten, iš kur per vargus atvykęs.

Bet šlykštus melagis viską apverčia aukštyn kojom. Kad tik komunistų naudai sukvailintų skaitytoją. Tai yra būdinga visoms komunistų kalboms ir visiems jų veiksams.

„Keleivis“ — jūsų draugas!

GERIAUSIAI PAILSĖSITE PER SAVO ATOSTOGAS LIETUVIŠKOJE J. A. N. S. O. N. U. VASARVIETĖS CAPE COD VILIOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 128-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kitų dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
 - Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
 - Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 minutes pėsčiom).
 - Geras lietuviškas maistas.
- Atidarama vasarą: birželio 18 d. iki rug. 15 d. ir jau dabar priimami užsakymai.
- Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po birželio 18 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., MARILJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalmynuose paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

AR TAM PASIRUOSTA?

Jau seniai pradėta kalbėti ir daryti pastangas socialiam draudimui ligoje įvesti. Pagaliau pernai įstatymas priimtas, jis žinomas Medicare vardu ir su labai mažomis išimtimis pradėjo veikti nuo pereinamojo penktadienio, tai yra—liepos 1 d. Pagal tą įstatymą, 19 milijonų sulaukusių 65 metų amžiaus gyventojų gauna šiek tiek primokėdami gydymą ligoninėje. o iš to skaičiaus 15 milijonų žmonių savanoriškai užsirašė papildomam draudimui, mokėdami \$3 mėnesiui, ir už tai gauna dalį išlaidų padarytų gydantis namie.

Taigi nėra abejonės, kad dabar ligonių skaičius ligoninėse ir gydytojų kabinetuose turės padidėti. Tam pasiruošti laiko, rodos, buvo, bet ar pasiruošta? Yra duomenų, kad nevisur.

Štai New York Times dienraštis surinko duomenų apie New Yorko miesto ligoninių dabartinę padėtį. Ji tikrai nekelia džiaugsmo.

21 miesto ligoninėje jau dabar yra 278,000 ligonių. Kai kuriose jų jau dabar ligoniai guldomi koridoriuose, nėra pakankamo skaičiaus gydytojų ir slaugių. Naktį viena slaugė turi 80 ligonių, todėl jie palieka be reikalingos priežiūros. Dažnai paralyžuotieji ištisomis valandomis gulį savo nešvarumuose, nes nėra kam balintinių pakeisti. Slaugės nespėja išdalinti ligoniams gydytojų išrašytų vaistų.

Trūksta ir įrengimų. Kartais ligoniui tenka stovėti koridoriuje 5-6 valandas, nes tai nėra chirurgo, tai operacinė užimta. Buvo atsitikimų, kad operacinėse sužūdavo stalai, ant kurių gulėdavo operuojamieji, užgesdavo elektra, sustodavo motorai, kurie paduodavo kraują ir deguonį, ir vis dėl to, kad įrengimai nusidėvėję, pasenę.

Zinoma, ne visos ligoninės yra su tokiais dideliais trūkumais: kitos turi viską, ką šių dienų technika yra sugalvojusi, bet ligonių nėra vienai ligoninei netrūksta. O pradėjus veikti Medicare, jų dar padidės.

Pradžioje bus visokių nesusipratimų ir su gydytojais. Dar nežinia, kokia bus atsiškaitymo tvarka. Geriausia būtų, jei gydytojai atsiskaitytų su Medicare įstaiga, bet dauguma gydytojų tam priešingi. Jie, turbūt, reikalaus sumokėti visas išlaidas ir išduos ligoniui kvitą. Ligonis jį įteiks Medicare įstaigai ir gaus jos "išmintingą" dalį. Kokia bus ta da-

lis, šiandien tegalima spėti. Gal apie 80%.

Bus ir tokių gydytojų, kurie sąskaitas už gydymą pateiks Medicare įstaigai. Ji gydytojams sumokės, kiek jos nustatė už tos rūšies veiksmus, o likusią dalį turės sumokėti ligonis.

Šiaip ar taip, kol Medicare įstatymas, taip sakant, "įsipilietins", kol prie jo priprasis gydytojai ir ligonys, bus visokių nesusipratimų, bet tai tik laikinai reiškinys. Pamažu visi apsispręs, ir niekam nėra į galvą neabejais, kad reikia grįžti prie to, kas buvo, kaip šiandien niekas nebeužsimena, kad reikia panaikinti senatvės pensijas, draudimą nedarbo atveju ir kt.

Jieškojimai

Ieškau savo pusbrolio Joe Dubickas (Dubeske) be to, Nele Mikolsky, kilusių iš Kruonio, ir Bombulių Prano, Kazio ir Damazo vaikų, jau čia gimusių. Esu tik prašyti metų gale atvykęs iš Lietuvos ir jokių kitų giminių čia neturiu.

Mano paieškomi asmenys arba apie juos ką nors žinantieji malonėkite prašyti man adresu: lankite parašyti man adresu:

Holy Family Villa
Home for the Aged
123rd St., Lemont, Ill.

Siųskite Pinigus į

LIETUVA

TIESIOGIAI PER

GRAMERCY

JŪS ESATE SAUGOS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ. JOKIŲ PASLEPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA SIAME VERSLE GARANTUOJA JUM GERĄ PATARNAVIMĄ. Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos. Tiesioginis agentas Bank of Foreign Trade Maskvoje. Turi Bankų Depart. leidimą ir apdraudą. Apsidraudę \$20,000.00, Oficialūs SSRS kvitai, pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites. Jokių atskaitymų. Kursas: 9 rubliai už \$10.00. Iki \$30.00 — \$2.75. Virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad St., Newark, N. J.

Rašykite angliškai arba lietuviškai prašydami pilnų maisto, audinių ir dovanų katalogų.

GRAMERCY

(Isteigta 1945)

118 E. 28 St. New York, N.Y.

GREITA PAGALBA. Nemusim, gausti pagalbą. Naistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra. Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antraštu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

A. A.

ILLUMINATAI VASILIAUSKAITEI-GIEDRAITIENEI mirus, rašytojai Antanui Giedraičiui, dukteriai Grožvydai, seseriai Viktorijai, broliui Viktorui ir jų šeimoms reiškiu gilią užuojautą.

Juozas Matijošaitis

Long Beach, Calif.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI ŽILAS



JIB vartojo 16 savaičių, pusę metų, vienerius metus. J. Gryszewskio paveikslai parodo, kad JIB vaistai ATAUGI NA PLAUKUS, išgydo pleiskaną, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIM ir VYRAM, 100 proc. garantuoti.

JIB vaistai Registr. Wash., D.C. Įrašyti vaistų katal. RED-BLUE-BOOK, PAT. JIB. Laboratorija gauna iš JAV, Kanados ir iš Europos valstybių klientų daug padėkos laišku už gera JIB vaistų veikimą.

JIB. 8 Oz. 16 savaičių vartojimui \$5.50, jei COD, dar 60 c. Užsakymus su Money Orderiu reikalaukite tuojau.

JIB LABORATORIJA, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVINIJIMAS

LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVINIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su pusę milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,600.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokių amžiaus asmenims, rekomenduojama kėdėklų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokestis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivinijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 36th Street, New York, N.Y. 10001

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

ADMINISTRACIJOS

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą nusiųsti parašyti ir senąjį.

Vietinės žinios

Alto prezidiumas

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus prezidiumą šiuo metu sudaro: pirm. Vytautas Izbičkas, vicepirm. Aleksandras Čaplikas, sek. Jackus Sonda, izdin. Antanas Young.

Išvažiuoja į SLA suvažiavimą

Šios savaitės gale visas bostoniečių būrys išvažiuoja į SLA suvažiavimą Cleve-lande. Ju tarpe yra ir Michaelsonai su Kapociusais, kurie po suvažiavimo žada dar bent mėnesį pasivažinėti po Ameriką. Tikime, kad savo įspūdžiais jie pasidalins ir su keleivio skaitytojais.

Naujas klebonas

So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos klebonu, vietoje čia 37 metus klebonavusio prel. Pranciškaus Virmauskio, paskirtas Cambridge klebonas kun. Antanas Baltrašius.

Santvarai ir Gustaičiai apsigyveno naujoje vietoje

Alė ir Stasys Santvarai ir Aleksandra ir Antanas Gustaičiai praeitą savaitę persikėlė į modernų inž. Česlovo Mickūno ir Co. statytą dviejų seimų namą City Point pajūryje. Jų naujas adresas: Gustaičių — 860, o Santvarų 862 Third St. (3-čiosios g-vės ir Farragut Rd. kampas), So. Boston, Mass. 02127. Telefonų nr. tie patys, kaip seniau buvę. Namą pirkė susidėję pusiau.

Išėjo Antano Gustaičio satyrinių eilėraščių knyga

Praeitą savaitę iš spaudos išėjo bostoniečių rašytojo Antano Gustaičio nauja satyrinių bei humoristinių eilėraščių knyga, pavadinta "Ir atskrido juodas varnas". Eilėraščių rinkinį išleido Santaros-Sviesos Federacijos suorganizuotas Algimanto Mackaus Vardo Knygų Leidimo Fondas. Viršelį piešė mūsų žymusis grafikas Romas Viesulas.

Gražiamie Bernice Claire sodybos pušyne N. Eastone liepos 31 d. bus maloni Lietuvių Darbininkų Draugijos gegužinė

Visi vyksta į Cape Codą

Įkaitus orui, daugelis mūsų kolonijos narių skuba atostogų į pamėgtąjį Cape Codo pusiasalį.

Šios savaitės pradžioje ten išvyko Aldona ir Viktoras Andriusai, Antanas ir Onutė Velėniskiai ir daugelis kitų. Nemaža dalis tautiečių ten praleidžia tik savaitgalius. Šiuo metu yra svečių Nenortų. Kuncaičių ir kitose vilose. Zinoma, daugiausia svečių iš toli ir arti sutalpinama erdvoje ir žalumynuose skęstanti Jansonų vila. Čia prisiglaudžia atvykstantieji iš arti ir toli.

Jansonai nuo rugpjūčio 15 žada kainas dar atpiginti.

Grįžo iš atostogų

Dr. Stasys Jasaitis grįžo iš atostogų, kurias praleido su šeima Cape Code.

Zivilė Gimbutaitė atvyko į Bostoną

Seniau čia gyvenusi stud. Zivilė Gimbutaitė iš Los Angeles vasarai atvyko į Bostoną pas savo tėvelį inž. dr. Jurgį Gimbutą. Atostogų metu ji nori pastudijuoti aiškinamus mokslo dalykus Harvardo universitete.

V. Izbičkas Europoje

Inž. Vytautas Izbičkas praeitą savaitę išvažiuojo į Europą, kur mano pabūti 3 savaites. Linkime malonių įspūdžių ir greitai grįžti.

VASAROS ATOSTOGAS kviečiame praleisti CAPE CODE

MEŠKOJE

CAPE COD žoluma; ATLANTO vanduo šildomas Golfo srovės; SILVER BEACH smėlis; lietuviška aplinka ir geras maistas suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sailfish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, kroatas.

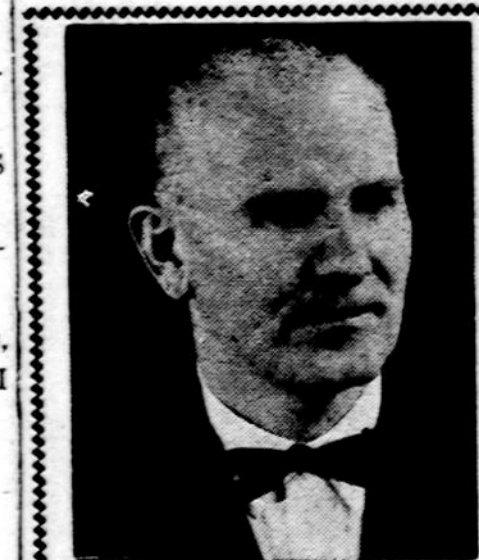
Vakare TĖVAMS išvykus, prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradame BIRŽELIO mėn. 19 dieną.

Su užsakymu prašome kreiptis: M. LUSYS 88-01 104 St. Richmond Hill 18, N. Y. Tel. (212) 849-1193

I. VEITAS 72 Congress St., Braintree, Mass. Tel. (617) 843-2146

42 BEACH STREET MONUMENT BEACH CAPE COD, MASS. Tel. (617) 759-3251



BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vytautas Stelmokas savininkas

Įartininkauja perkant ar pardodant namus.

Apdraudžia namus ir kitą turimą nuo visokių nelaimių.

Parūpina visų rūšių draudimus AUTOMOBILIAMS.

Draudžia gyvybę ir sveikatą. 389 Broadway, So. Boston. Telefonas: 268-6030

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas. Atvykite pažiūrėti — sutauptyti — pirkti. Patvirtinta agentūra.

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas. MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS

24 VAL. MASINŲ VILKIMAS

KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ (BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinų pasirinkimas žemiausia kaina.

Norėdami talkos, perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į

LONGINĄ IZBIČKĄ

dienomis: 327-1000 vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST. WEST ROXBURY 327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

Rita Ausiejūtė parakrido iš Puerto Rico

Saunioji Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio narė Rita Ausiejūtė šiemet dalį savo atostogų praleido egzotiškojį Puerto Rico, kur buvo nuvykusi su savo artima kaimyne amerikiete. Ten puikiai pailsėjusi ir pietų saulės nuspalvinta praeitą savaitę kupina geros nuotaikos ir išpūdyti parakrido namo.

Rita Ausiejūtė ateinančių rudenį dramų sambūrio statomam veikale vaidina pagrindinį vaidmenį.

Amsiai važiuoja Europon

Vilimas ir Ona Amsiai, buvę Bostono biznierių ir ilgamečiai keleivio skaitytojai, praneša iš Atlantos, kad liepos 18 d. jiedu išvažiuoja Europos pamatyti. Ketina būti Kopenhagoje, Stockholme, Helsinky, Leningrade, Maskvoje, Vilniuje ir Paryžiuje.

Jisai yra kilę iš Vilniaus krašto ir tenai turi giminių, kuriuos tikisi pamatyti.

Laimingos kelionės!

Per 3 valandas 15 minučių į New Yorką

Jau vasario ar vėliausia kovo mėnesį iš Bostono traukiniu pasieksime New Yorką per 3 val. ir 15 min. Tada bus paleisti traukiniai, kurie per valandą važiuos iki 160 mylių.

Alice Bakery (528 8th St., So. Boston) dėl atostogų šią savaitę bus uždaryta. Po atostogų atidaroma antradienį, liepos 12 dieną.

Reikalingas šoferis Alice Bakery kepyklos (528 8th St., So. Boston) duonai išvežioti nauju sunkvežimiu.

Kreiptis tel. 268-6796 arba aukščiau nurodytu adresu.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

IVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO I LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveikia greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS 220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte FM Bangomis 105.7 megaciklu IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS 173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. Juniper 6-7209

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tiksliai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Ketvirtis & Co. JEWELERS

Laukrodžiai-Deimantai Papuošalai

Elektronų Prietaisai

Raptingai taisome laikrodžius. Medus, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder 925 E. Fourth St., So. Boston

Atlieku visus pataisymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visada iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Televiziją ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street South Boston

Tel. AN 8-6645

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarais iš anksto susitarus 447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ) OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara 445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos

iš etoties WLYN, 1360 kilociklu ir iš etoties FM, 101.7 mc., veikia sekmdieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną.

Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas X RAY

taipgi pritaiko akinius 534 Broadway, So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 6 p.p. TEL. AN 8-2712

Namų ir ūkio: 287 Concord Rd., Billerica, Mass. TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd. Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA 628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai Popieriaus Sienuos Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plumbieriams Visokie geležies daiktai

Taupyti \$\$\$ padeda

FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandų VELTUI alyvos burnerio aptarnavimas
- VELTUI krosnies ir burnerio išvalymas
- Automatinis alyvos įliejimas
- Nuolaida, mokant grynais už burnerį
- Vamzdžių įvedimas ir taisymas
- Pilnos šildymo sistemos
- RADIATORIAI — VANDENS ŠILDYMAS — KROSNYS — BOILERIAI ir BURNERIAI įrengiami pigia kaina
- 24 VALANDŲ TARNYBA
- Naktimis — Sekmadieniais — Šventadieniais

Skambinkite: GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST. DORCHESTER, PRIE CODMAN AIKŠTĖS